

Valsts ieņēmumu dienesta 2012.gada publiskais pārskats

APSTIPRINĀTS
2013.gada
25.aprīlī

Saturs

Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora uzruna.....	3
Pārskatā izmantotie saīsinājumi.....	5
1. Pamatinformācija	6
1.1. VID juridiskais statuss un galvenie uzdevumi.....	6
1.2. VID darbības un attīstības stratēģijā 2011.–2013.gadam noteiktie darbības virzieni un mērķi	8
1.3. 2012.gada prioritātes un galvenie uzdevumi	9
2. Finanšu resursi un to izlietojums.....	10
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	10
2.2. Budžeta programmu un apakšprogrammu izlietojums un to darbības rezultāti	10
3. VID darbības rezultāti	13
3.1. Stratēģiskie (politikas) rezultatīvie rādītāji.....	13
3.2. Nodokļu maksātāju un muitas klientu apkalpošana	15
3.2.1. Īstenotie uzlabojumi klientu apkalpošanas jomā	15
3.2.2. VID sniegtie kopējie pakalpojumi	16
3.2.3. Nodokļu administrēšanas pakalpojumi	18
3.2.4. Sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršana	19
3.2.5. Muitas pakalpojumi	19
3.2.6. Akcīzes preču aprites pakalpojumi	22
3.2.7. Pakalpojumi interešu konflikta novēršanai valsts amatpersonu darbībā	22
3.2.8. Maksas pakalpojumi	23
3.3. Nodokļu, muitas un akcīzes preču aprites kontrole	23
3.4. Nodokļu parādu piedziņa	26
3.5. Noziedzīgu nodarījumu atklāšana un novēršana valsts ieņēmumu un muitas jomā ..	26
3.6. Pirmstiesas strīdu izskatīšana un tiesvedība	31
3.7. Vadības un darbības uzlabošanas sistēmas.....	32
4. Personāls	34
5. Komunikācija ar sabiedrību	35
6. 2013.gadā plānotie pasākumi	39

Cienījamais pārskata lasītāj!

Nododu Jūsu rīcībā VID publisko gada pārskatu par darbības rezultātiem 2012.gadā un prioritātēm 2013.gadā.

Izvērtējot VID darbības un attīstības stratēģijā 2011.–2013.gadam noteiktās prioritātes, veicamos uzdevumus un sasniegtos rezultātus atbilstoši stratēģijā noteiktajiem rezultatīvajiem rādītājiem, 2012.gada darbības rezultāti vērtējami pozitīvi. VID administrēto nodokļu ieņēmumu apjoms salīdzinājumā ar 2011.gadu ievērojami – par 12,1 % – palielinājies, nodrošinot nodokļu ieņēmumu plāna izpildi par 102,3 %. Turpinot optimizēt dienesta darbības procesus, lai nodrošinātu pēc iespējas efektīvāku resursu izmantošanu, turpina samazināties viena iekasētā lata izmaksas, kas ir pozitīvs dienesta darbības efektivitātes rādītājs. 2011.gadā viena iekasētā lata izmaksas bija 0,014 latu, savukārt 2012.gadā – 0,013 latu.

Foto: LETA

2012.gads VID bija arī savā ziņā “izaicinājumu gads”, jo viena gada ietvaros salīdzinoši īsos termiņos bez papildu resursu piesaistīšanas bija jānodrošina trīs nozīmīgu pasākumu īstenošana, proti, fizisko personu mantiskā stāvokļa deklarēšana, nodokļu maksātāju atbalsta pasākums un padziļinātās sadarbības programma.

Par to, ka fizisko personu mantiskā stāvokļa deklarēšanas administrēšana tika īstenota sekmīgi, liecina fakts, ka plānoto 70 000 deklarāciju vietā VID saņēma 132 033 fizisko personu mantiskā stāvokļa deklarācijas.

Nodokļu atbalsta pasākumam kopumā līdz 2012.gada 31.decembrim pieteicās 2774 nodokļu maksātāji. Ja visi nodokļu maksātāji veiks nodokļu pamatparāda samaksu saskaņā ar lēmumiem par nodokļu atbalsta pasākuma piemērošanu, kopumā tiks dzēstas nokavējuma naudas un soda naudas gandrīz viena miljona latu apmērā.

Trešais 2012.gadā uzsāktais nozīmīgais pasākums ir padziļinātās sadarbības programma jeb tā saucamais “Baltais saraksts”, pieteikšanās kuram tika uzsākta no 2012.gada 7.jūlija. Uz 2013.gada 1.janvāri padziļinātās sadarbības programmā tika iekļauti 36 nodokļu maksātāji, kas saņem likumā noteiktās priekšrocības.

Vērtējot jebkuras iestādes vai uzņēmuma rezultātus, manuprāt, viens no visbūtiskākajiem rādītājiem ir klientu novērtējums par iestādes vai uzņēmuma darbību un sniegtajiem pakalpojumiem. Liels ir mūsu gandarījums par to, ka 2012.gada nogalē tirgus un sociālo pētījumu aģentūras SIA “Latvijas fakti” veiktajā klientu apmierinātības pētījumā mūsu klienti VID sniegtos pakalpojumus novērtēja ļoti atzinīgi, atzīstot, ka pakalpojumi tiek sniegti kvalitatīvi un iestādē strādā profesionāli un zinoši speciālisti. Visās pētījumā iekļautajās pozīcijās vidējie rādītāji pārsniedza astoņus punktus desmit punktu skalā, kas pēc SIA “Latvijas fakti” novērtējuma ir ļoti labi klientu apmierinātības rādītāji. Klientu pozitīvais mūsu darba novērtējums veicina optimismu, apliecina, ka mūsu darbības rezultāti tiek novērtēti, un ļauj cerēt uz vēl labākiem rezultātiem 2013.gadā, kas ir VID 20.gadadienas gads.

2013.gadā mēs turpināsim īstenot VID darbības un attīstības stratēģijā 2011.–2013.gadam noteiktos uzdevumus atbilstoši noteiktajām prioritātēm, kas, no vienas puses, akcentē cīņu pret izvairīšanos no nodokļu nomaksas un kontrabandas apkarošanu, bet, no otras puses, ir vērstas uz godprātīgu nodokļu maksātāju atbalstu, turpinot vienkāršot nodokļu saistību izpildi un uzlabot VID sniegtos pakalpojumus.

Īpašu uzmanību 2013.gadā pievērsīsim Elektroniskās deklarēšanas sistēmas pilnveidošanai, piedāvājot nodokļu maksātājiem jaunus un ērtākus elektroniskos pakalpojumus, kas atvieglos nodokļu saistību izpildi. Tāpat arī turpināsim rūpīgi sekot līdzi klientu apkalpošanas kvalitātei un pilnveidot to, lai nodrošinātu pēc iespējas labāku servisu mūsu klientiem.

Savā 20.jubilejas gadā plānojam īstenot arī vairākus īpaši šim notikumam veltītus pasākumus: organizēt starptautisku zinātniski praktisku konferenci “Nodokļu un muitas administrāciju ilgtspējīga attīstība ES ietvaros”, godināt godprātīgos nodokļu maksātājus, izteikt pateicību sadarbības partneriem un labākajiem dienesta darbiniekiem.

Savā un VID darbinieku vārdā izsaku pateicību visiem godprātīgajiem nodokļu maksātājiem, kuru uzņēmība, zināšanas, talanti un drosme īstenot savas idejas nodrošina un veicina mūsu valsts attīstību.

Nelija Jezdakova
VID ģenerāldirektore

Pārskatā izmantotie saīsinājumi

<i>AEO</i> –	<i>Authorised Economic Operator</i> – atzītais ekonomiskais operators (atzītais komersants)
EDS –	Elektroniskās deklarēšanas sistēma
EK –	Eiropas Komisija
EMDAS –	Elektroniskās muitas datu apstrādes sistēma
ERAF –	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES –	Eiropas Savienība
IIN –	iedzīvotāju ienākuma nodoklis
MK –	Ministru kabinets
NAP –	nodokļu atbalsta pasākums
PVN –	pievienotās vērtības nodoklis
SLO –	sabiedriskā labuma organizācija
SIA –	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
UIN –	uzņēmumu ienākuma nodoklis
VAD –	vienotais administratīvais dokuments
VID –	Valsts ieņēmumu dienests
VSAOI –	valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

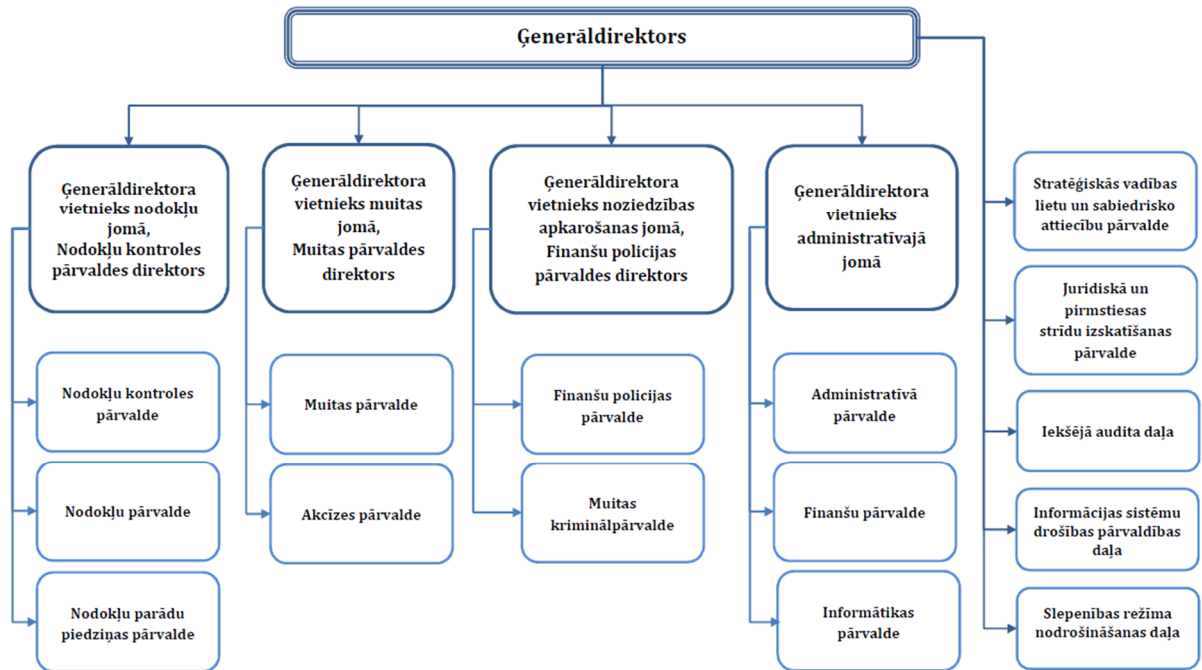
1. Pamatinformācija

1.1. VID juridiskais statuss un galvenie uzdevumi

Saskaņā ar likumā “Par Valsts ieņēmumu dienestu” noteikto VID ir finanšu ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas nodrošina nodokļu maksājumu un nodokļu maksātāju uzskaiti, valsts nodokļu, nodevu un citu valsts obligāto maksājumu iekasēšanu Latvijas Republikas teritorijā, kā arī iekasē nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus ES budžetam, īsteno muitas politiku un kārtu muitas lietas.

Likumā “Par Valsts ieņēmumu dienestu” noteikti VID galvenie uzdevumi:

- nodrošināt VID administrēto valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu Latvijas teritorijā un uz muitas robežas, kā arī nodokļu, nodevu un citu obligāto maksājumu iekasēšanu ES budžetam;
- piedalīties muitas lietu, nodokļu un nodevu administrēšanas un likumpārkāpumu atklāšanas valsts ieņēmumu jomā politikas izstrādāšanā un īstenot šo politiku. Izstrādāt atbilstošās jomas attīstības plānošanas dokumentu, informatīvo ziņojumu un tiesību aktu projektus;
- novērst un atklāt noziedzīgus nodarījumus valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu jomā;
- nodrošināt VID ierēdņu (darbinieku) apmācību, kā arī šajā likumā noteiktajā kārtībā konsultēt nodokļu maksātājus nodokļu normatīvo aktu piemērošanas jautājumos;
- likumos un MK noteikumos noteiktajā kārtībā reģistrēt un uzskaitīt nodokļu maksātājus un kontrolēt reģistrācijas dokumentu atbilstību likumu prasībām un faktiskajam stāvoklim;
- nodrošināt akcīzes preču apriti reglamentējošu normatīvo aktu izpildi;
- nodrošināt SLO uzraudzību atbilstoši Sabiedriskā labuma organizāciju likumā noteiktajai kārtībai;
- sniegt nepieciešamo informāciju (arī bez iepriekšēja pieprasījuma) un koordinēt tās apmaiņu, lai nodrošinātu savstarpēju palīdzību nodokļu prasījumu piedziņā, kā arī uzturēt sakarus ar ES dalībvalstu nodokļu administrācijām (kompetentajām iestādēm).

VID struktūra

Saskaņā ar 2012.gada 6.septembrī apstiprināto VID reglamentu VID ģenerāldirektoram tieši pakļauti četri vietnieki – VID ģenerāldirektora vietnieks nodokļu jomā, kurš vienlaikus ir Nodokļu kontroles pārvaldes direktors, VID ģenerāldirektora vietnieks muitas jomā, kurš vienlaikus ir Muitas pārvaldes direktors, VID ģenerāldirektora vietnieks noziedzības apkarošanas jomā, kurš vienlaikus ir Finanšu policijas pārvaldes direktors, un VID ģenerāldirektora vietnieks administratīvajā jomā.

1.2. VID darbības un attīstības stratēģijā 2011.–2013.gadam noteiktie darbības virzieni un mērķi

VID misija

Taisnīga nodokļu administrēšana, sabiedrības un komercdarbības aizsardzība saskaņā ar labas pārvaldības un kopējā sabiedriskā labuma principiem, īstenojot Latvijas valsts un ES noteiktās prasības un prioritātes.

VID vīzija

VID ir klientorientēta un ES konkurētspējīga valsts pārvaldes iestāde nodokļu un muitas lietu administrēšanā, kas sekmē godīgu komercdarbību un nodrošina visaugstāko drošības līmeni uz ES ārējās robežas.

VID vērtības

Godīgums –	esam taisnīgi likumu piemērošanā un lēmumu pieņemšanā, korekti saskarsmē ar klientiem, kolēģiem un sadarbības partneriem.
Profesionalitāte –	darba pienākumu veikšanai nepieciešamās zināšanas ir augstā līmenī, protam tās efektīvi un kvalitatīvi izmantot ikdienas darbā un nepārtraukti tiecamies tās papildināt.
Atbildība –	uzdevumus un pienākumus izpildām gan patstāvīgi, gan komandā, sasniedzot maksimāli sekmīgus rezultātus. Vienmēr sniedzam atbalstu un palīdzību kolēģiem, ja tas nepieciešams.
Lojalitāte –	amata pienākumu izpildē esam uzticīgi valsts un sabiedrības interesēm, vienmēr uzskatot tās par primārām.

VID stratēģiskie mērķi

Lai īstenotu VID misiju, stratēģijā ir noteikti trīs stratēģiskie mērķi:

- veicināt nodokļu un muitas saistību brīvprātīgu izpildi;
- nodrošināt valsts fiskālo interešu un sabiedrības aizsardzību un attīstīt godīgai komercdarbībai labvēlīgu vidi;
- paaugstināt VID darbības efektivitāti.

1.3. 2012.gada prioritātes un galvenie uzdevumi

Lai nodrošinātu likumā noteikto VID administrēto ieņēmumu plāna izpildi un VID darbības un attīstības stratēģijas 2011.–2013.gadam īstenošanu, īpaši pievēršot uzmanību ēnu ekonomikas apkarošanai un godīgas konkurences veicināšanai, tika apstiprinātas VID darbības prioritātes 2012.gadam:

- PVN ieņēmumu zudumu novēršana, ar nelegālo nodarbinātību saistīto nodokļu saistību izpildes pārkāpumu un algu izmaksas aploksnēs mazināšana, kā arī neregistrētas saimnieciskās darbības ierobežošana, īstenojot uzraudzības pasākumu programmu;
- kontroles kapacitātes stiprināšana, lai nodrošinātu pārbaužu skaita palielinājumu juridiskajām personām;
- organizētās noziedzības un korupcijas apkarošana valsts ieņēmumu jomā;
- muitas kontroles pasākumu īstenošana prioritārajās jomās – akcīzes preču kontrabandas ierobežošana, narkotisko un psihotropo vielu kontrabandas apkarošana un organizētās noziedzības grupējumu apkarošana.

VID 2012.gadā veica normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus, īstenoja VID darbības un attīstības stratēģijas 2011.–2013.gadam uzdevumus, kas ietver arī VID nodokļu saistību izpildes stratēģiju 2010.–2013.gadam, un līdzdarbojās noteikto uzdevumu īstenošanā vairākos nacionālajos plānos:

- Valdības rīcības plānā Deklarācijas par Valda Dombrovskā vadītā MK iecerēto darbību īstenošanai;
- Pasākumu plānā ēnu ekonomikas apkarošanai un godīgas konkurences nodrošināšanai 2010.–2013.gadam;
- Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plānā 2013.gadam u.c.

2. Finanšu resursi un to izlietojums

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Saskaņā ar likumu “Par valsts budžetu 2012.gadam” VID ir izlietojis valsts budžeta dotāciju atbilstoši apstiprinātajām pamatbudžeta programmas, apakšprogrammas, pasākuma resursu izdevumu segšanai (ieņēmumi) un plānoto izdevumu tāmēm un finansēšanas plāniem.

Kopējais VID 2012.gadā piešķirtais finansējums un tā izlietojums latos

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2011.gadā (faktiskā izpilde)	2012.gadā	
			plānots	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	60 732 225	62 421 088	63 112 722
1.1.	dotācija	59 483 672	61 917 651	61 917 651
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	23 045	93 156	32 961
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	1 225 508	410 281	1 162 110
2.	Izdevumi (kopā)	59 301 394	63 687 078	62 241 552
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	54 497 697	58 185 793	57 948 877
2.1.1.	kārtējie izdevumi	54 497 697	58 118 008	57 881 092
2.1.2.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	67 785	67 785
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	4 803 697	5 501 285	4 292 675

2.2. Budžeta programmu un apakšprogrammu izlietojums un to darbības rezultāti

VID 2012.gadā piešķirtie valsts budžeta līdzekļi ir apgūti **62 242 tūkst. latu** jeb 97,7 % apmērā no plānotā apjoma, t.sk.:

1) 33.00.00 programmā “Valsts ieņēmumu un muitas politikas nodrošināšana” 2012.gadā piešķirtie valsts budžeta līdzekļi ir apgūti 59 738 tūkst. latu jeb 99,9 % apmērā no plānotā finansējuma, kas ir par 2 296,3 tūkst. latu jeb 4,0 % vairāk nekā 2011.gadā.

Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
Kopējie administrējamo nodokļu un nodevu ieņēmumi (milj. latu)	4 447,90	4 550,27	102,38	2,3
PVN (milj. latu)	1 070,39	1 116,60	46,21	4,3
Akcīzes nodoklis milj. latu)	500,65	494,66	-5,99	-1,2
UIN (milj. latu)	246,20	243,87	-2,33	-0,9
IIN (milj. latu)	853,13	871,42	18,29	2,1
VSAOI (milj. latu)	1 386,73	1 399,36	12,63	0,9
Pārējie nodokļu un nenodokļu maksājumi	390,80	424,37	33,56	8,6

- VID administrējamo valsts budžeta ieņēmumu palielinājums skaidrojams ar Latvijas tautsaimniecības attīstības tempa palielinājumu, kā arī VID nodokļu administrēšanas pasākumu efektivitātes paaugstināšanos. Ieņēmumu plāna pārpildi 2012.gadā galvenokārt nodrošināja PVN, IIN, VSAOI un pārējo nenodokļu maksājumu ieņēmumi;

- akcīzes nodokļa ieņēmumu 2012.gada plāna neizpilde galvenokārt skaidrojama ar nodokļu maksātāju pieprasījumiem un VID piešķirtajiem akcīzes nodokļa samaksas termiņa pagarinājumiem. Kopumā 2012.gada akcīzes nodokļa ieņēmumi vērtējami pozitīvi, jo ir panākts ieņēmumu kāpums, iekasējot par 13,14 milj. latu vairāk nekā 2011.gadā;

- UIN ieņēmumu plāna neizpildi 2012.gadā būtiski ietekmēja iemaksu samazināšanās par 14,4 milj. latu jeb 33,6 % trijiem 2011.gada lielākajiem UIN maksātājiem. Diviem no tiem pēc UIN deklarācijas par 2011.gadu izveidojās pārākums kopā 8,1 milj. latu apmērā;

2) 37.00.00 programmā “Legālai preču aprītei nepieciešamās dokumentācijas nodrošināšana” 2012.gadā piešķirtie valsts budžeta līdzekļi ir apgūti 1 305 tūkst. latu jeb 96,9 % apmērā no plānotā finansējuma, kas ir par 58,3 tūkst. latu jeb 4,7 % vairāk nekā 2011.gadā. Ņemot vērā to, ka pieprasījums pēc akcīzes nodokļa markām 2012.gadā samazinājās, netika apgūti finansējums 42 tūkst. latu apmērā.

Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda plāns	Rezultatīvā rādītāja pārskata perioda izpilde	Pārskata perioda izpildes un plāna starpība (absolūtā izteiksmē)	Pārskata perioda izpildes novirze no pārskata perioda plāna (procentos)
Izsniegtās akcīzes nodokļa markas alkoholiskajiem dzērieniem, tūkst. gab.	85 000,0	92 242,2	7 242,2	8,5
Izsniegtās akcīzes nodokļa markas tabakas izstrādājumiem, tūkst. gab.	112 000,0	105 779,1	-6 220,9	-5,6

3) 62.06.00 apakšprogrammā “ERAF finansētie pašvaldību un atklāto konkursu projekti (2007.–2013.)” piešķirtie valsts budžeta līdzekļi projektam “Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēmas ieviešana” 2012.gadā ir apgūti 203 tūkst. latu jeb 99,1 % apmērā. Par pārskata periodā atlikušo projekta finansējumu 1,8 tūkst. latu apmērā tika samazināta kopējā projekta summa. 2012.gada 15.novembrī pabeigta projekta “Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēmas ieviešana” īstenošana;

4) 62.07.00 apakšprogrammā “ERAF finansētie pašvaldību un atklāto konkursu projekti (2007.–2013.)” piešķirtie valsts budžeta līdzekļi projektam “EMDAS izstrāde, pilnveidošana un uzturēšana” 2012.gadā ir apgūti 618 tūkst. latu jeb 98,7 %. Projekta īstenošana turpinās 2013.gadā;

5) 73.06.00 apakšprogrammā “EK (kopā ar iesaistītajām dalībvalstīm) un tabakas ražotāju nolīgumu ietvaros piešķirtie finanšu līdzekļi” 2012.gadā ir apgūti 190 tūkst. latu jeb 13,5 % apmērā no plānotā finansējuma.

Cigarešu kontrabandas un cigarešu viltojumu ražošanas apkarošanas veicināšanai “Japan Tobacco International” projekta piešķirto ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu ietvaros 2012.gadā tika veikta specifiskās datortehnikas, sakaru un citas biroja tehnikas iegāde operatīvās darbības nodrošināšanai, iepriekšējā pārskata periodā iegādāto transportlīdzekļu uzturēšana, kā arī veikts starpministriju transferts 67,8 tūkst. latu apmērā Valsts robezsardzei, lai nodrošinātu pasākumu finansēšanu cīņā pret cigarešu kontrabandu. Apakšprogrammas ietvaros projektu “Japan Tobacco International”, “British American Tobacco” un “Imperial Tobacco Limited” piešķirtā finansējuma VID (2010.–2030.) apgūšana turpinās 2013.gadā;

6) 73.07.00 apakšprogrammā “Eiropas Kopienas finansētie projekti iekšējā tirgus uzlabošanai nodokļu un muitas sistēmā” 2012.gadā ir apgūti 188 tūkst. latu jeb 69,6 % apmērā no plānotā finansējuma. Apakšprogrammas ietvaros tiek nodrošināta programmu “Fiscalis 2013” un “Customs 2013” pasākumu īstenošana ierēdņu un darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanai un starptautiskās pieredzes iegūšanai.

2012.gadā kopumā no “Fiscalis 2013” programmas budžeta tika nodrošināta 116 VID darbinieku dalība 68 pasākumos ārvalstu nodokļu administrācijās par nodokļu

administrēšanas jautājumiem. Savukārt VID sešās darba vizītēs tika uzņemti 32 dalībnieki no citu valstu nodokļu administrācijām. No “Customs 2013” programmas budžeta tika nodrošināta 161 VID darbinieka dalība 114 pasākumos par muitas jautājumiem, bet VID septiņās darba vizītēs tika uzņemts 21 dalībnieks no citu valstu muitas administrācijām. 2012.gada maijā sadarbībā ar EK “Customs 2013” programmas ietvaros Rīgā tika organizēts informatīvs seminārs par narkotisko vielu prekursoriem, kurā piedalījās 80 dalībnieki gan no ES dalībvalstīm, EK, Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), Eiropas Policijas biroja (*Europol*), Starptautiskās Narkotiku kontroles pārvaldes (*International* misijas Moldovā un Ukrainā (*EUBAM*); *Narcotics Control Board*), kā arī pārstāvji no Ķīnas un ES pārrobežu sadarbības.

7) 73.08.00 apakšprogrammā “VID īstenotie projekti finansiālo interešu aizsardzības jomā” piešķirtais līdzfinansējums 34,7 tūkst. latu apmērā 2012.gadā netika apgūts. Finansējums paredzēts 2011.gadā Baltijas valstu kopīgi iesniegtā un EK apstiprinātā projekta (programmas *Hercules II* ietvaros) un Igaunijas muitas administrācijas sagatavotā līguma par Transportlīdzekļu un konteineru automātiskās identificēšanas sistēmas sasaisti starp Baltijas valstīm īstenošanai. Četrpusējā līguma starp Igauniju, Lietuvu, Latviju un iepirkuma uzvarētāju noslēgšana nenotika paredzētajā termiņā, tādējādi pārskata periodā izdevumi netika veikti. Projekta “Atbalsts tehniskā aprīkojuma iegādei” īstenošana turpināsies 2013.gadā.

3. VID darbības rezultāti

3.1. Stratēģiskie (politikas) rezultatīvie rādītāji

VID darbības un attīstības stratēģijā 2011.–2013.gadam ir noteikti šādi rezultatīvie rādītāji:

- 1) iekasēto ieņēmumu apjoms salīdzinājumā ar plānu;
- 2) iekasēto ieņēmumu apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu;
- 3) viena iekasētā lata izmaksas;
- 4) VID klientu apmierinātības līmenis;
- 5) personāla apmierinātības līmenis.

VID administrētie valsts budžeta ieņēmumi 2012.gadā bija 4 550,27 milj. latu, kas pārsniedz plānotos nodokļu ieņēmumus par **102,38 milj. latu** jeb **2,3 %**.

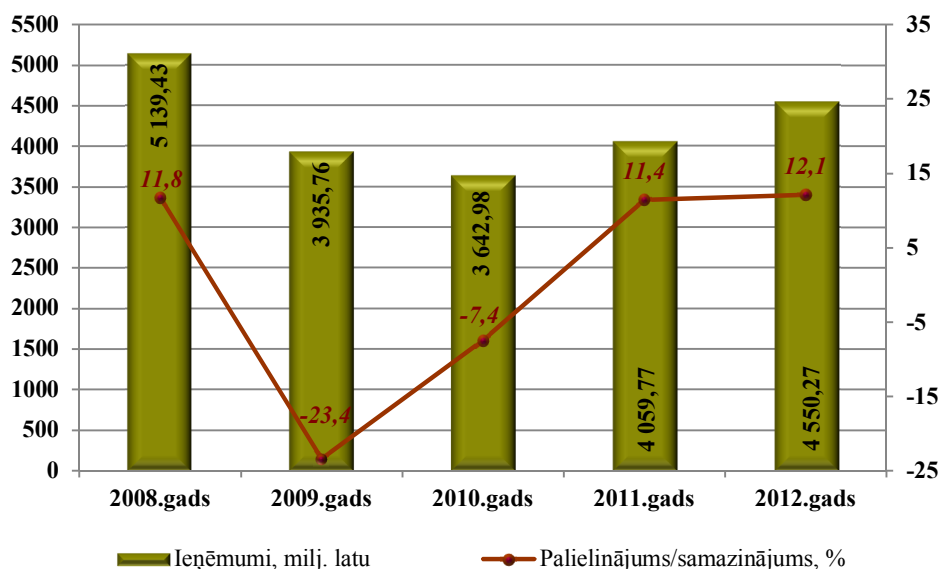
Saskaņā ar 2012.gada 13.septembra likumu “Grozījumi likumā “Par valsts budžetu 2012.gadam”” VID administrēto budžeta ieņēmumu gada plāns tika palielināts par 215,10 milj. latu jeb 5,1 %.

VID administrētie budžeta ieņēmumi 2012.gadā salīdzinājumā ar 2011.gada ieņēmumiem un 2012.gada plānu

Nodokļu veidi	2012.gada ieņēmumu plāns (milj. latu)	Ieņēmumi (milj. latu)		Starpība (2012.g.–2011.g.)		2012.gada ieņēmumu plāna izpilde	
		2011.gadā	2012.gadā	milj. latu	%	milj. latu	%
Nodokļu ieņēmumi	4 175,36	3 830,60	4 242,09	411,49	10,7	66,73	101,6
UIN	246,20	196,43	243,87	47,44	24,1	-2,33	99,1
PVN	1 070,39	958,65	1 116,60	157,95	16,5	46,21	104,3
Akcīzes nodoklis	500,65	481,52	494,66	13,14	2,7	-5,99	98,8
VSAOI	1 386,73	1 295,14	1 399,36	104,22	8,0	12,63	100,9
IIN	853,13	792,73	871,42	78,69	9,9	18,29	102,1
Dabas resursu nodoklis	13,61	10,38	12,27	1,90	18,3	-1,34	90,2
Muitas nodoklis	22,71	20,87	22,43	1,56	7,5	-0,28	98,8
Azartspēļu un izložu nodoklis	14,83	12,24	14,99	2,75	22,4	0,15	101,0
Vieglo automobiļu un motociklu nodoklis	6,20	5,45	6,26	0,81	14,8	0,06	101,0
Transportlīdzekļu ekspluatācijas nodoklis	47,50	44,17	47,57	3,39	7,7	0,07	100,1
Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis	12,50	12,14	11,75	-0,39	-3,2	-0,75	94,0
Elektroenerģijas nodoklis	0,91	0,87	0,91	0,04	5,2	0,00	100,5
Nenodokļu ieņēmumi	272,54	229,17	308,19	79,01	34,5	35,65	113,1
KOPĀ	4 447,90	4 059,77	4 550,27	490,50	12,1	102,38	102,3

2012.gadā VID administrētie nodokļu un nenodokļu ieņēmumi valsts budžetā bija 4 550,27 milj. latu, kas ir par **490,50 milj. latu** jeb **12,1 %** vairāk nekā 2011.gadā.

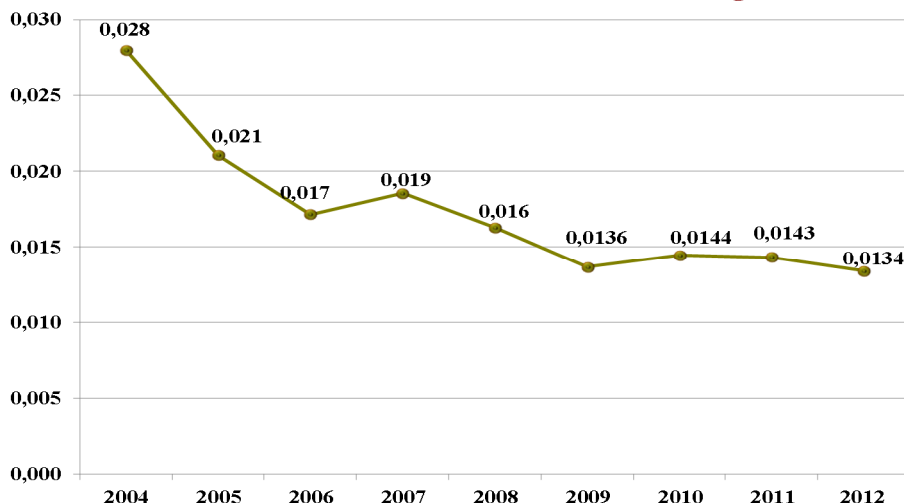
VID administrētie kopbudžeta ieņēmumi 2008.–2012.gadā

Laikā no 2004. līdz 2012.gadam VID darbības rezultātīvajam rādītājam – viena iekasētā lata izmaksas – ir vērojama izteikta tendence samazināties.

2012.gadā viena lata iekasēšanai tika izlietoti 0,0134 lati, kas ir par 6,3 % mazāk nekā 2011.gadā un par 52 % mazāk nekā 2004.gadā.

Viena iekasētā lata izmaksas 2004.–2012.gadā

2012.gadā ar tirgus un sociālo pētījumu aģentūru SIA “Latvijas fakti” tika noslēgts līgums, kura ietvaros 2012.gada oktobrī un novembrī veikti nodokļu maksātāju un muitas klientu apmierinātības pētījumi. Saskaņā ar veikto pētījumu rezultātiem nodokļu maksātāju un muitas klientu kopējā apmierinātība ar VID sniegtajiem pakalpojumiem un klientu servisu (10 punktu skalā) ir:

- nodokļu maksātāju vidū – **8,41** punkts;
- muitas klientu vidū – **8,44** punkti.

Šie rādītāji uzskatāmi par pozitīvu vērtējumu un liecina par pietiekami augstu apkalpošanas kvalitāti.

VID darbinieki kopumā ir apmierināti gan ar kolektīvu, gan darba vidi, gan informācijas apriti. Saskaņā ar tirgus un sociālo pētījumu aģentūras SIA “Latvijas fakti” 2012.gadā veiktā pētījuma rezultātiem:

- **16,7 %** aptaujāto darbinieku ir pilnībā apmierināti ar darbu VID, kas ir par 9,9 procentpunktiem mazāk nekā 2011.gadā;
- **64,2 %** darbinieku norādījuši, ka drīzāk ir apmierināti ar darbu VID, kas ir par 4,9 procentpunktiem vairāk nekā 2011.gadā;
- **19,1 %** darbinieku anketā norādījuši, ka drīzāk nav apmierināti vai nav apmierināti ar darbu VID, kas ir par 4,9 procentpunktiem vairāk nekā 2011.gadā.

3.2. Nodokļu maksātāju un muitas klientu apkalpošana

3.2.1. Īstenotie uzlabojumi klientu apkalpošanas jomā

Lai īstenotu vienveidīgu pakalpojumu sniegšanu visās VID nodokļu maksātāju apkalpošanas vietās un muitas iestādēs, uzlabotu klientu apkalpošanu un palielinātu klientu apmierinātību ar VID sniegtajiem pakalpojumiem:

- ieviests Nodokļu maksātāju apkalpošanas standarts un Muitas klientu apkalpošanas standarts, kā arī izveidota šo standartu ievērošanas uzraudzības sistēma;
- īstenots vienas pieturas aģentūras pilotprojekts divos klientu apkalpošanas centros un uzsākta šī principa ieviešana visos klientu apkalpošanas centros;
- 2012.gadā nodrošināta aktuālas informācijas par VID sniegtajiem publiskajiem pakalpojumiem uzturēšana portālā www.latvija.lv – nodokļu maksātājiem pieejami 136 VID sniegtie publiskie pakalpojumi un 208 pakalpojumu apraksti, kas sagatavoti atbilstoši katram iesniedzamo nodokļu, informatīvo deklarāciju un pārskatu veidam. 2012.gadā pakalpojumu saraksts papildināts ar jaunu nodokļu administrēšanas pakalpojumu – “Pieteikšanās Padziļinātas sadarbības programmā”;
- samazināts dienu skaits reģistrācijai VID PVN maksātāju reģistrā no 10 darba dienām uz piecām darba dienām, ja komersants neatbilst nevienai no reģistrēšanās riska pazīmēm (spēkā ar 2013.gada 1.janvāri);
- vienkāršota ienākumu deklarēšana – VID nodrošina, ka nodokļa maksātājam ir pieejama gada ienākumu deklarācijas aizpildīšanai nepieciešamā informācija, ko VID saņem no ienākuma izmaksātāju iesniegtajiem paziņojumiem par fiziskajai personai izmaksātajām summām, privātajiem pensiju fondiem un apdrošināšanas sabiedrībām;
- atvieglota grāmatvedības kārtošana un prasības gada pārskatu iesniegšanā mazajām biedrībām un nodibinājumiem;
- pilnveidota EDS, padarot to drošāku, lietotājiem ērtāku, īpaši pilnveidojot kļūdu moduli ar skaidru norādi par kļūdas būtību un iespējamiem labojuma variantiem;
- sekmīgi pabeigts ERAF finansētais projekts “Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēmas ieviešana”, kas atvieglos komersantiem akcīzes preču pārvietošanu ES teritorijā atliktās akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā.

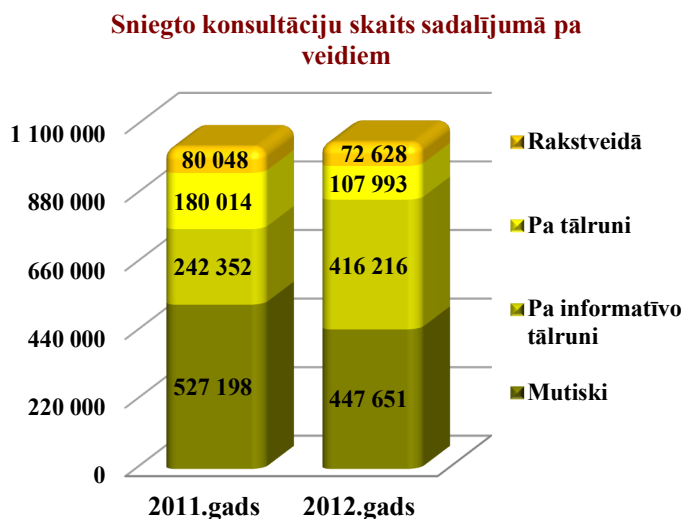
Foto: VID

Foto: VID

3.2.2. VID sniegtie kopējie pakalpojumi

Nodokļu maksātāju un muitas klientu konsultēšana un informēšana

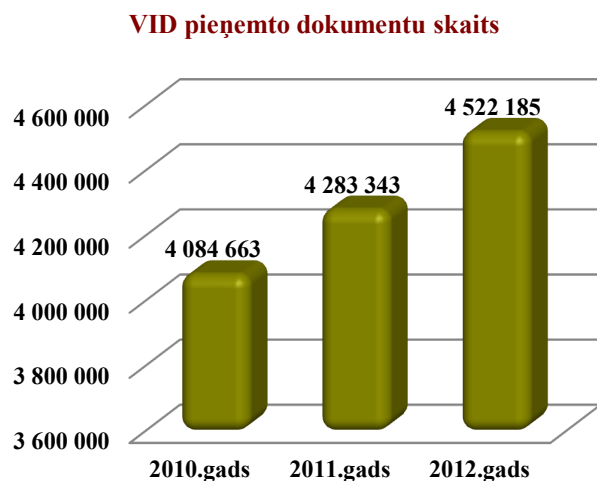
2012.gadā nodokļu maksātājiem un muitas klientiem sniegta 1 044 488 konsultācijas, kas ir par 14 876 konsultācijām jeb 1,4 % vairāk nekā 2011.gadā. Konsultācijas nodokļu maksātājiem tika sniegtas mutiski klātienē klientu apkalpošanas centros, rakstveidā (dokumentāri un elektroniski), kā arī pa tālruni. No kopējā sniegto konsultāciju skaita visvairāk – 43 % – bija mutiski sniegto konsultāciju, tomēr salīdzinājumā ar 2011.gadu to skaits ir samazinājies par 15 %. Pa VID informatīvo tālruni 1898 tika sniegta 416 216 konsultācijas, un to skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo

gadu ir palielinājies visstraujāk – par 71,7 %.

2012.gadā nodokļu maksātājiem organizēts 851 informēšanas pasākums (semināri, lekcijas, diskusijas u.c.), kā arī izstrādāti 73 informatīvie materiāli.

2012.gadā nodokļu maksātājiem sniegta 467 uzziņas par tiesībām konkrētajā tiesiskajā situācijā, kas ir par 40 % vairāk nekā 2011.gadā.

Nodokļu un muitas pārskatu un deklarāciju pieņemšana

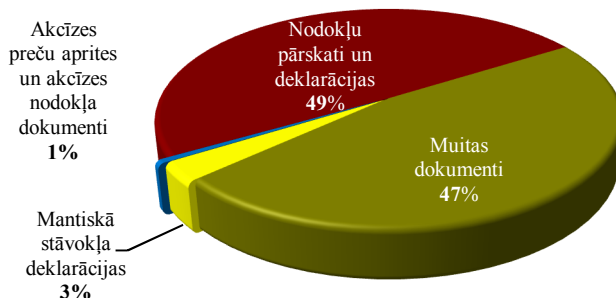

2012.gadā pieņemti un apstrādāti 4 522 185 nodokļu un muitas pārskatu un deklarācijas, kas ir par 238 842 pārskatiem un deklarācijām jeb 6 % vairāk nekā 2011.gadā.

2012.gadā veiktas 2 073 706 datu kvalitātes pārbaudes nodokļu deklarācijām, kas ir par 114 312 vairāk nekā 2011.gadā. Pieņemtajiem pārskatiem un deklarācijām veikts 375 031 datu ticamības novērtējums, kas ir par 228 921 mazāk nekā 2011.gadā.

Saskaņā ar Fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likumu līdz 2012.gada 31.decembrim VID iesniegtas 132 033 mantiskā stāvokļa deklarācijas. Kopumā iedzīvotāji norādījuši iepriekš nedeklarētus ienākumus 4,67 milj. latu apmērā, par kuriem aprēķināts maksājamais IIN 702,95 tūkst. latu apmērā.

VID pieņemto dokumentu struktūra

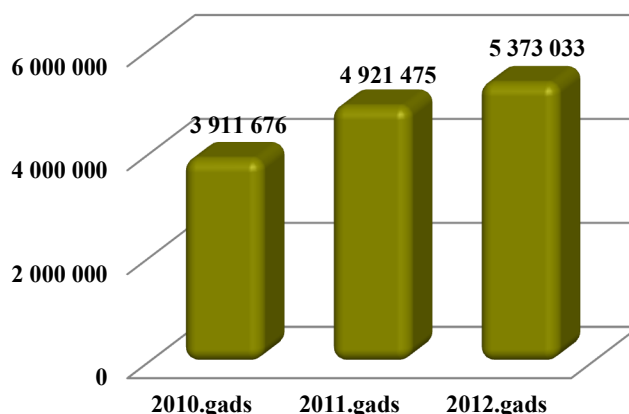

VID EDS nodrošina nodokļu maksātājiem iespēju, izmantojot interneta pieslēgumu, ērti un operatīvi iesniegt VID normatīvajos aktos paredzētās nodokļu un informatīvās deklarācijas, kā arī pārskatus, iesniegumus un citus dokumentus.

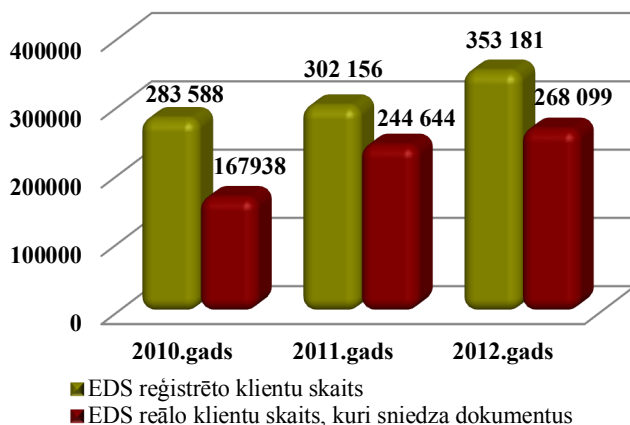
2012.gadā elektroniski iesniegto dokumentu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu palielinājās par 9 %.

Ņemot vērā to, ka no 2014.gada 1.janvāra nodokļu maksātāji – gan fiziskās, kuras veic saimniecisko darbību, gan juridiskās personas – varēs iesniegt deklarācijas VID tikai ar EDS starpniecību, sistēmas potenciālo lietotāju skaits turpinās palielināties.

EDS iesniegto dokumentu skaits

EDS reģistrēto un reālo lietotāju skaits uz perioda beigām

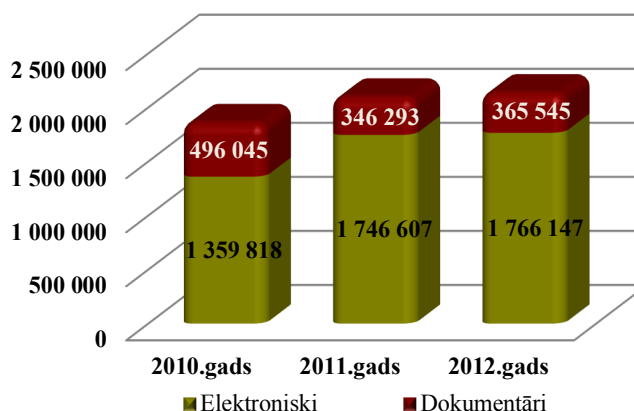

2012.gada beigās kā VID EDS klients bija reģistrējies 353 181 nodokļu maksātājs, tai skaitā 163 406 juridiskās personas un 189 772 fiziskās personas.

Kopējais EDS reģistrēto klientu skaits 2012.gadā salīdzinājumā ar 2011.gadu palielinājās par 17 % un reālo nodokļu maksātāju (klientu) skaits, kuri iesniedza elektroniskos dokumentus 2012.gadā, palielinājās par 10 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

2012.gadā no kopējā iesniegto muitas dokumentu skaita 83 % bija elektroniski noformēti dokumenti, kas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palielinājās par 19 540 dokumentiem jeb 1 %.

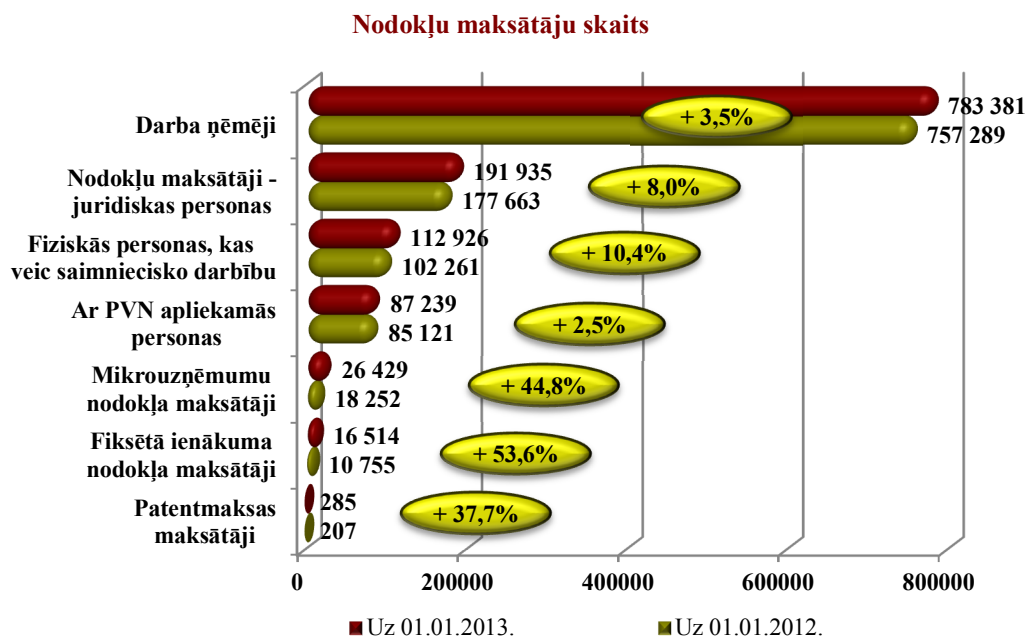
Elektroniski un dokumentāri noformēto muitas dokumentu skaits

3.2.3. Nodokļu administrēšanas pakalpojumi

Nodokļu maksātāju reģistrācija

Reģistrēto nodokļu maksātāju skaits uz 2013.gada 1.janvāri, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, palielinājies visos nodokļu maksātāju segmentos.

2012.gadā no PVN maksātāju reģistra izslēgti 9 307 nodokļu maksātāji, no kuriem vairākums – 60% nodokļu maksātāju, no PVN reģistra izslēgti saistībā ar PVN deklarāciju neiesniegšanu, 17% izslēgti saistībā ar dokumentu neiesniegšanu, kas pieprasīti PVN deklarāciju pārbaudēm un 17% izslēgti saskaņā ar pašu iesniegumu.

Pārmaksāto nodokļu atmaksa

Nodrošināta PVN, UIN un IIN pārmaksu atmaksu veikšana nodokļu maksātājiem.

Rādītājs	Veiktas pārmaksu atmaksas***			
	2012.gadā, milj. latu	Izmaiņas salīdzinājumā ar 2011.gadu, milj. latu	Skaits 2012.gadā	Izmaiņas salīdzinājumā ar 2011.gadu
Iekšzemē iekasētais PVN	673,22	+ 28,03	110 287	+ 9 291
UIN *	40,15	- 8,9	11 063	- 3
IIN **	32,89	+ 0,76	303 978	+ 4 433

* No UIN atmaksātās summas, neieskaitot summas, kas tika atmaksātas no peļņas nodokļa parādiem.

** Nodokļu maksātāju kontos atmaksātās summas saskaņā ar gada ienākumu deklarāciju rezultātiem.

*** PVN un UIN atmaksas, t.sk. atmaksātas pārmaksas, novirzītas citu nodokļu maksājumiem un atmaksāti kļūdaini maksājumi.

Padziļinātās sadarbības programma

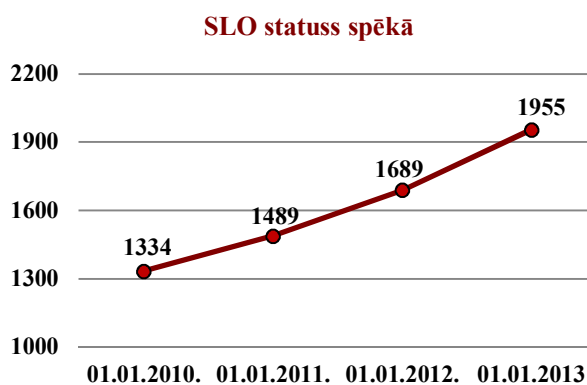
Ar 2012.gada 7.jūliju tika uzsākta nodokļu maksātāju pieteikšanās Padziļinātās sadarbības programmas (turpmāk – programma) dalībnieka statusam, lai saņemtu programmas dalībniekiem paredzētās valsts piedāvātās priekšrocības un atvieglojumus. Programmas mērķis ir veicināt ciešāku un efektīvāku sadarbību starp nodokļu maksātāju un

nodokļu administrāciju, mazinot administratīvo slogu. Dalībai šajā programmā līdz 2012.gada 31.decembrim VID kopumā saņemti 77 nodokļu maksātāju pieteikumi. Programmā iekļauti 36 nodokļu maksātāji.

3.2.4. Sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršana

2012.gadā SLO statuss piešķirts 263 nevalstiskajām organizācijām vairākumā gadījumu šādās sabiedriskā labuma darbības jomās:

- sporta atbalstīšanas jomā 89 organizācijām;
- labdarības jomā 87 organizācijām;
- pilsoniskas sabiedrības attīstības jomā 71 organizācijai;
- kultūras veicināšanas jomā 59 organizācijām;
- trūcīgo un sociāli mazaizsargāto personu grupu sociālās labklājības celšanas jomā 30 organizācijām;
- vides aizsardzības jomā 10 organizācijām;
- izglītības veicināšanas jomā 10 organizācijām u.c.

3.2.5. Muitas pakalpojumi

Muitas procedūru noformēšana

Latvijā noformēto eksporta muitas deklarāciju jeb VAD kopējais skaits, salīdzinot ar 2011.gadu, ir palielinājies par 13,4 %. Par 32,5 % palielinājusies eksportēto preču kopējā vērtība (pēc muitas deklarācijām 2012.gadā eksportēto preču kopējā vērtība ir 2,26 miljardi latu, kas ir par 553,66 milj. latu vairāk nekā 2011.gadā). 2012.gadā lielākās preču grupas pēc eksportēto preču statistiskās vērtības ir dzērieni, alkoholiskie šķidrumi un etiķis, dzelzs un tērauds, koks un koka izstrādājumi, mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroierīces un elektroiekārtas, naftas produkti, kas veido 1,24 miljardus latu jeb 55,1 % no kopējās eksportēto preču statistiskās vērtības. 2012.gadā pēc izvesto preču statistiskās vērtības visvairāk preču eksportēti uz Krieviju, Norvēģiju un Alžīriju. Uz Krieviju eksportēti dzērieni, alkoholiskie šķidrumi un etiķis 287,13 milj. latu vērtībā, mehānismi un mehāniskas ierīces 110,7 milj. latu vērtībā, elektroierīces un elektroiekārtas 72,8 milj. latu vērtībā; uz Norvēģiju – koks un koka izstrādājumi 32,36 milj. latu vērtībā, dzelzs vai tērauda izstrādājumi 26,19 milj. latu vērtībā; uz Alžīriju – dzelzs un tērauds 92,51 milj. latu vērtībā, graudu produkti 49,73 milj. latu vērtībā. 2012.gadā preces ir izvestas 3,96 milj. tonnu apjomā, kas ir par 1,12 milj. tonnu jeb 39,6 % vairāk nekā iepriekšējā gadā.

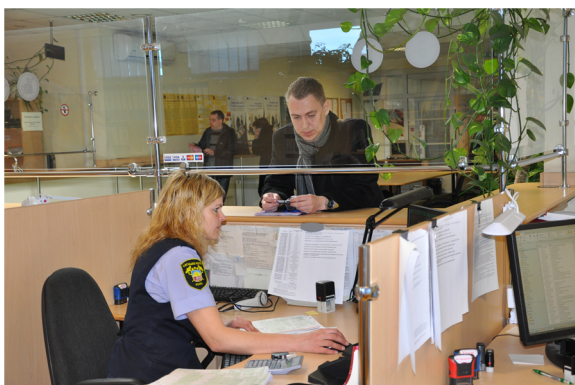

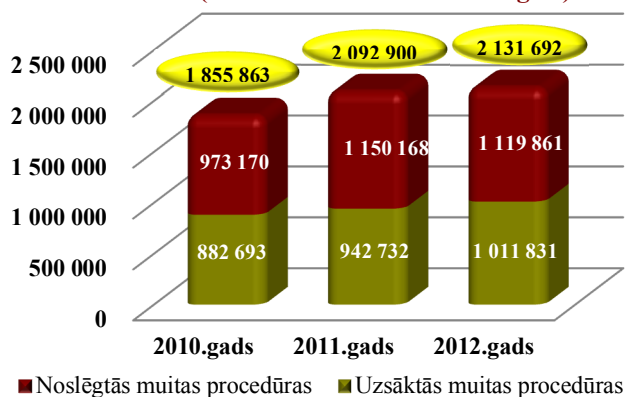
Foto: VID

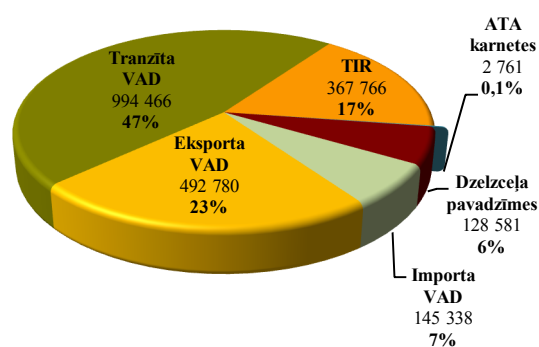
Foto: VID

Noformēto importa muitas deklarāciju preču laišanai brīvā apgrozībā skaits 2012.gadā palielinājies par 3,6 %. Importēto preču kopējā statistiskā vērtība palielinājusies par 9,3 % (pēc muitas deklarācijām importēto preču kopējā statistiskā vērtība ir 1,98 miljardi latu, kas ir par 168,14 milj. latu vairāk nekā 2011.gadā). 2012.gadā lielākās preču grupas pēc statistiskās vērtības ir minerālais kurināmais, dzelzs un tērauds, elektroierīces un elektroiekārtas, kas ir 1,03 miljardi latu jeb 52 % no kopējās importēto preču statistiskās vērtības. 2012.gadā, līdzīgi kā iepriekšējā gadā, pēc izvesto preču statistiskās vērtības visvairāk preču laišanai brīvā apgrozībā ievests no Krievijas, Baltkrievijas un Ķīnas. 2012.gadā no Krievijas importēts minerālais kurināmais 386,06 milj. latu vērtībā, dzelzs un tērauds 162,21 milj. latu vērtībā, mēslošanas līdzekļi 48,19 milj. latu vērtībā; no Baltkrievijas – minerālais kurināmais 197,16 milj. latu vērtībā, koks un koka izstrādājumi 16,11 milj. latu vērtībā, dzelzs un tērauds 11,76 milj. latu vērtībā; no Ķīnas – elektroierīces un elektroiekārtas 74,09 milj. latu vērtībā, mehānismi un mehāniskas ierīces 53,19 milj. latu vērtībā, mēbeles un gultas piederumi 17,75 milj. latu vērtībā. 2012.gadā laišanai brīvā apgrozībā ievestas preces 4,8 milj. tonnu apjomā, kas ir par 255,87 tūkst. tonnu jeb 5,63 % vairāk nekā iepriekšējā gadā.

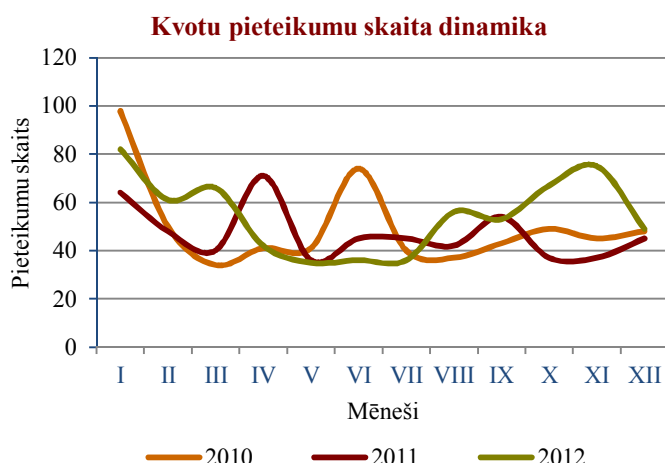
**Latvijā noformētās muitas procedūras
(tai skaitā uzsāktās un noslēgtās)**

Latvijā 2012.gadā noformētie muitas dokumenti sadalījumā pa veidiem

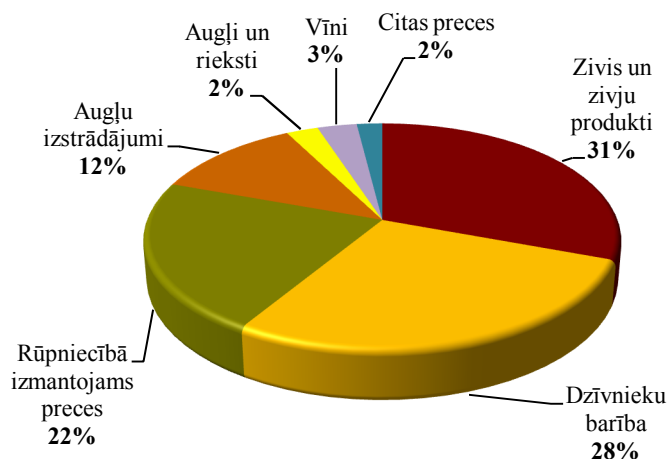
ES tarifu kvotu administrēšana

Lai izmantotu iespēju importēt noteiktas preces no trešajām valstīm ar samazinātu vai nulles muitas tarifa likmi, 2012.gadā Latvijas komersanti iesniedza 658 tarifu kvotu pieteikumus, tajā skaitā 32 gadījumos – pēc preču izlaišanas brīvā apgrozībā. Pieprasītās tarifu kvotas 100 % apmērā piešķirtas 652 gadījumos, daļēji piešķirtas trīs gadījumos, atteikums sakarā ar pieteikto kvotu izsmelšanu saņemts trīs gadījumos.

Pieprasītākās Latvijā 2012.gadā bija pārtikas produktu un dzīvnieku barības importam noteiktās tarifu kvotas: 30,6 % no kopējā preču daudzuma, kam tika pieprasītas kvotas, veido zivis un zivju produkti (galvenokārt Norvēģijas izcelsmes siļķes, makreles un Islandes izcelsmes siļķes), 28,2 % – dzīvnieku barība, 11,9 % – augļu izstrādājumi (galvenokārt Meksikas un Izraēlas izcelsmes apelsīnu sulas koncentrāts). No kopējā preču daudzuma, kuram 2012.gadā tika pieprasītas tarifu kvotas, 21,7 % veido rūpniecībā izmantojamās preces (galvenokārt Ukrainas izcelsmes ferosilīcijs un ferosilīcijmangāns).

Kvotēto preču īpatsvars 2012.gadā

Muitas atļauju izsniegšana

Gan ES, gan nacionālā līmeņa muitas politikas iniciatīvas ir vērstas uz administratīvo šķēršļu mazināšanu un uzņēmējdarbības veicināšanu, nodrošinot iespēju izmantot dažādus muitošanas procesa atvieglojumus un vienlaikus saglabājot atbilstošu muitas kontroli.

Lai paātrinātu un vienkāršotu muitas procedūru noformēšanu, komersantiem ir iespēja saņemt vienkāršoto procedūru atļauju vietējās muitošanas vai/un vienkāršotās deklarēšanas procedūras piemērošanai, atļauju atzītā nosūtītāja/saņēmēja statusa piemērošanai, kā arī AEO sertifikātu.

Atļaujas nosaukums	Kopējais spēkā esošo atļauju (statusu) skaits uz 31.12.2012.
1. Vienkāršoto procedūru atļaujas (skaits)	55
1.1. Vienkāršotās deklarēšanas procedūras piemērošanai	24
1.2. Vietējās muižošanas procedūras piemērošanai	46
2. Atļaujas atzītā saņēmēja un atzītā nosūtītāja statusa izmantošanai (skaits)	85
2.1. Atzītā saņēmēja statusa piemērošanai	74
2.2. Atzītā nosūtītāja statusa piemērošanai	79
3. AEO sertifikāts	17

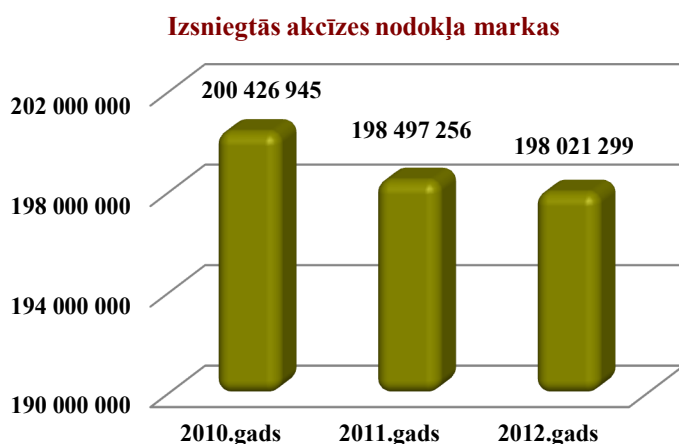
3.2.6. Akcīzes preču aprites pakalpojumi

Kopējais 2012.gadā izsniegto licenču, atļauju, izziņu un sertifikātu skaits ir 1 861, bet pārreģistrēts 1 251 šāds dokuments.

Par konstatētajiem normatīvo aktu pārkāpumiem 2012.gadā anulētas 857 licences, atļaujas, izziņas un sertifikāti komercdarbībai ar akcīzes precēm.

Uz 2012.gada 31.decembri kopumā spēkā esošo licenču, atļauju, izziņu un sertifikātu akcīzes preču aprites jomā skaits bija 11 992.

Lai komersanti veiktu darbības ar akcīzes precēm un izmantotu atlikto akcīzes nodokļa

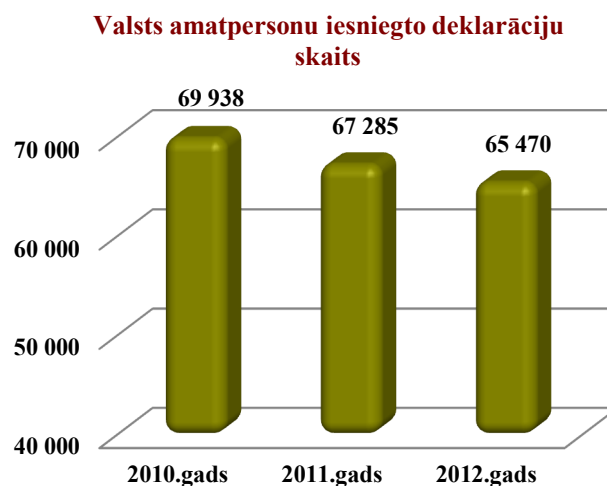
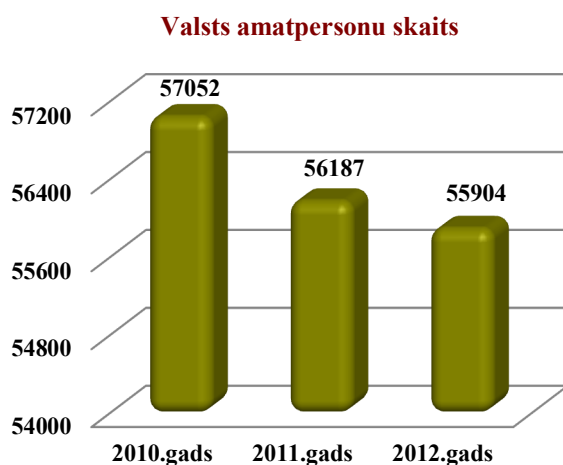
maksāšanu, 2012.gadā VID nodrošinājis 275 akcīzes nodokļa vispārējā nodrošinājuma un 47 vienreizējā nodrošinājuma apliecību izsniegšanu un pārreģistrēšanu.

2012.gadā kopā izsniegtas 198 021 299 akcīzes nodokļa markas, t.sk. 92 242 216 akcīzes nodokļa markas alkoholisko dzērienu marķēšanai un 105 779 083 akcīzes nodokļa markas tabakas izstrādājumu marķēšanai.

3.2.7. Pakalpojumi interešu konflikta novēršanai valsts amatpersonu darbībā

Uz 2013.gada 1.janvāri valstī reģistrētas 55 904 valsts amatpersonas. Valsts amatpersonu skaita samazināšanās ir saistīta ar vispārējo valsts un pašvaldību institūciju vairākkārtēju reorganizāciju.

Kopumā 2012.gadā VID iesniegtas 65 470 valsts amatpersonu deklarācijas un 7 026 valsts amatpersonu saraksti un to grozījumi.

3.2.8. Maksas pakalpojumi

Stingrās uzskaites plombu realizācija

Pakalpojums tiek sniegts saskaņā ar MK 2006.gada 31.janvāra noteikumiem Nr.82 "Noteikumi par Valsts ieņēmumu dienesta sniegto maksas pakalpojuma cenrādi", lai nodrošinātu kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču un iekārtu plombēšanu ar stingrās uzskaites plombām, kurās iestrādāti VID noteiktie aizsargelementi, tipogrāfiski iespiesta plombras sērija (apzīmēta ar trīs latīņu alfabēta burtiem) un sešu ciparu kārtas numurs. 2012.gadā tika realizētas 4 100 stingrās uzskaites plombras par 861 latu.

Muitas nodrošinājuma trosīšveida plombu realizācija

Pakalpojums tiek sniegts saskaņā ar MK 2006.gada 31.janvāra noteikumiem Nr.82 "Noteikumi par Valsts ieņēmumu dienesta sniegto maksas pakalpojuma cenrādi", kas paredz muitas nodrošinājuma trosīšveida plombu realizāciju uzņēmējiem preču pārvietošanai pāri muitas robežai. 2012.gadā tika realizētas 38 603 muitas nodrošinājuma trosīšveida plombras par 1 930,15 latiem.

Muitas nodrošinājuma uzlīmju realizācija

Pakalpojums tiek sniegts saskaņā ar MK 2006.gada 31.janvāra noteikumiem Nr.82 "Noteikumi par Valsts ieņēmumu dienesta sniegto maksas pakalpojuma cenrādi", kas paredz muitas nodrošinājuma uzlīmju realizāciju uzņēmējiem preču pārvietošanai pāri muitas robežai. 2012.gadā tika realizētas 2 375 muitas nodrošinājuma uzlīmes par 285 latiem.

Papildus šiem VID sniegtajiem maksas pakalpojumiem saskaņā ar MK 2005.gada 18.oktobra noteikumiem Nr.774 "Noteikumi par muitas iestāžu pakalpojumu valsts nodevu" ir noteikta valsts nodeva par muitas iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem:

- preču muitošanas nodrošināšanu ārpus muitas iestāžu vietas vai noteiktā darba laika;
- preču pagaidu uzglabāšanu muitas iestāžu atļautajās vietās, pārsniedzot laika limitu, kas noteikts preču nodošanai muitošanas vai uzglabāšanas režīmā;
- preces izcelsmes vai preces atbilstības Kombinētās nomenklatūras kodam noteikšanu, ja tiek izmantoti VID Muitas pārvaldes Muitas laboratorijas pakalpojumi.

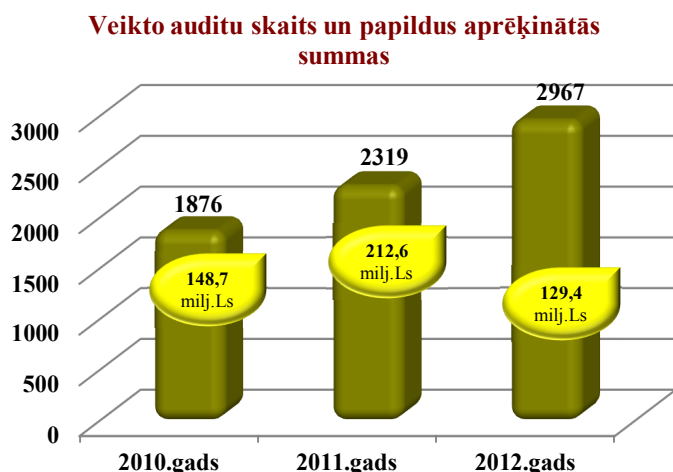
2012.gadā par muitas iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem valsts pamatbudžetā tika ieskaitīta valsts nodeva 45 165,08 latu apmērā.

3.3. Nodokļu, muitas un akcīzes preču aprites kontrole

2012.gadā pavisam VID veikti 48 554 nodokļu, muitas un akcīzes preču aprites kontroles pasākumi, tai skaitā:

- 2 967 nodokļu auditi;
- 12 902 datu atbilstības pārbaudes;
- 6 001 tematiskā pārbaude;
- 4 159 apsekošanas;
- 7 novērošanas;
- 1 876 akcīzes preču aprites uzraudzības pārbaudes;
- 20 642 muitas fiziskās pārbaudes.

Nodokļu auditi

2012.gadā veikti 2 967 nodokļu auditi, kas ir par 648 auditiem jeb 28 % vairāk nekā 2011.gadā. Nodokļu auditos 2012.gadā papildus aprēķināti 129,4 milj. latu, t.sk. juridisko personu auditos 114,6 milj. latu un fizisko personu auditos 14,8 milj. latu.

Līdz nodokļu auditu uzsākšanai nodokļu maksātāji paši precizējuši nodokļu summas deklarācijās 313,7 tūkst. latu apmērā, kas ir par 72 % vairāk nekā 2011.gadā.

Datu atbilstības pārbaudes

2012.gadā VID veica 12 902 datu atbilstības pārbaudes, kuru laikā tika izvērtēta nodokļu maksātāja iesniegtajās nodokļu deklarācijās un muitas deklarācijās uzrādītās informācijas atbilstība VID rīcībā esošajai informācijai un normatīvajiem aktiem, tai skaitā:

- nodokļu jomā – 2 036;
- muitas jomā – 10 866;
- akcīzes jomā – 41.

Datu atbilstības pārbaudes procesa ietvaros nodokļu maksātājam tiek dota iespēja pašam labot VID konstatētās neatbilstības. Ja tas netiek darīts, VID pieņem lēmumu par datu atbilstības pārbaudes rezultātiem, nosakot nodokļu maksātājam budžetā iemaksājamo nodokļa summu un nokavējuma naudu. Datu atbilstības pārbaudes rezultātā netiek aprēķināta soda nauda. Veikto datu atbilstības pārbaudes rezultātā 2012.gadā aprēķināti papildu nodokļu maksājumi budžetā 5 286,43 tūkst. latu apmērā. Savukārt 962 nodokļu maksātāji paši novērsuši konstatētās neatbilstības un iesnieguši precizētās deklarācijas, palielinot budžetā maksājamās nodokļu summas par 1 007,71 tūkst. latu.

Tematiskās pārbaudes

2012.gadā veikta 6001 tematiskā pārbaude, piemērojot administratīvo sodu 1 467,0 tūkst. latu apmērā. Tematisko pārbaudes rezultativitāte ir 85 %. Tematiskajās pārbaudēs tika pārbaudīti 4 904 nodokļu maksātāji – 4 539 juridiskās personas un 365 fiziskās personas.

2012.gadā visvairāk – 4719 gadījumos – tika veiktas darba devēju pārbaudes, 3 382 gadījumos veiktas uzņēmumu grāmatvedības uzskaites pārbaudes, 2 028 gadījumos veiktas tirdzniecības pārbaudes, 758 tematiskajās pārbaudēs pārbaudīta pakalpojumu sniegšana un 192 gadījumos pārbaudīta skaidras naudas darījumu deklarēšana un skaidras naudas lietošanas ierobežojumu ievērošana.

VID, veicot tematiskās pārbaudes un konstatējot, ka nodokļu maksātāji VID nav iesnieguši visus nepieciešamos pārskatus vai tajos iesniegtā informācija ir uzrādīta nekorekti, veic preventīvo darbu, dodot iespēju nodokļu maksātājiem pašiem novērst kļūdas un neatbilstības, tādējādi savlaicīgi tiek samazināta iespēja izvairīties no nodokļu nomaksas. Tematisko pārbaudes laikā 2 226 nodokļu maksātāji paši precizējuši nodokļu summas deklarācijās 4 119,4 tūkst. latu apmērā.

Apsekošanas un novērošanas

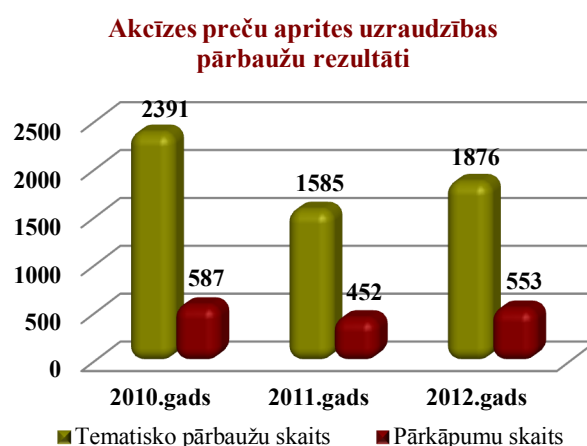
2012.gadā nodokļu maksātāja saimnieciskās darbības veikšanas vietās veiktas 4159 apsekošanas un septiņas novērošanas. Gadījumos, kad nodokļu maksātājs apsekošanas laikā nesadarbojās ar nodokļu administrāciju un neiesniedza nepieciešamo informāciju, VID saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu piemēroja naudas sodu 181,3 tūkst. latu apmērā.

Saimnieciskās darbības apturēšana

Saskaņā ar likuma “Par nodokļiem un nodevām” 34.¹ pantu 2012.gadā VID ir pieņēmis lēmumus par 637 nodokļu maksātāju saimnieciskās darbības apturēšanu.

Akcīzes preču aprites uzraudzības pārbaudes

2012.gadā veiktas 1 876 akcīzes preču uzraudzības pārbaudes, kas ir par 291 pārbaudi jeb 18 % vairāk nekā 2011.gadā. Veikto pārbažu rezultātā konstatēti pārkāpumi 553 pārbažu gadījumos, piemērojot administratīvo sodu 206,95 tūkst. latu apmērā. Attīstoties riska analīzes sistēmai, ir paaugstinājusies veikto pārbažu rezultativitāte – no 17 % 2011.gadā līdz 29 % 2012.gadā.

Muitas fiziskās pārbaudes

2012.gadā veiktas 20 642 transportlīdzekļu, preču kravu un personu bagāžas fiziskās pārbaudes. Veikto muitas kontroles pasākumu rezultātā par konstatētajiem pārkāpumiem sastādīti 1207 administratīvo pārkāpumu protokoli saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu un piemērots administratīvais sods 161,56 tūkst. latu apmērā, kā arī konfiscēti 77 transportlīdzekļi, kuros speciāli izveidotas slēptuves kontrabandas preču pārvietošanai.

Sadarbībā ar Latvijas tiesībsardzības iestādēm, kontroles pasākumos piedaloties VID Muitas pārvaldes kinologiem ar narkotisko vielu meklēšanas darba suņiem, 2012.gadā ir izņemti aptuveni 8,03 kilogrami dažādu veidu narkotisko vielu.

2012.gadā darbu uzsāka divi skaidras naudas meklēšanas suņi. Veicot muitas kontroles pasākumus starptautiskajā lidostā “Rīga”, VID muitas amatpersonas ar darba suņiem atklāja piecus skaidras naudas nedeklarēšanas gadījumus, konstatējot skaidru naudu 74 795 euro apmērā.

3.4. Nodokļu parādu piedziņa

4,16 procentpunktiem vairāk.

Nodokļu parādu piedziņas darba uzlabošanai 2012.gada decembrī Finanšu ministrijas Eiropas Sociālā fonda projekta “Atbalsts reformām budžeta un finanšu politikas jomā”, kura sadarbības partneris ir arī VID, ietvaros noslēgts līgums Nr.FM 2012/2-ESF/SFPT “Ekspertu konsultācijas un ziņojuma sagatavošana par nodokļu parādu administrēšanas pilnveidošanu” ar izpildes termiņu 2013.gada 30.jūnijs.

Lai atvieglotu nodokļu maksātājiem ekonomiskās krīzes rezultātā radušos nodokļu parāda slogu, saskaņā ar NAP likumu nodokļu maksātājiem – fiziskajām un juridiskajām personām, kurām pēc stāvokļa 2011.gada 1.septembrī izveidojies nodokļu parāds, kas nav samaksāts līdz 2012.gada 1.oktobrim –, sākot ar 2012.gada 1.oktobri, bija iespējams pieteikties NAP. Tas paredz nokavējuma naudas un 90 % soda naudas dzēšanu ar nosacījumu, ka nodokļu maksātājs līdz noteiktam datumam samaksā nodokļu pamatparādu un ar to saistīto soda naudu 10 % apmērā. Līdz 2012.gada 31.decembrim tika saņemti 2 774 iesniegumi par piedalīšanos NAP, t.sk. 1 534 no juridiskajām personām un 1 240 no fiziskajām personām. Pieņemti 1 738 lēmumi par NAP piemērošanu par kopējo parādu summu 10 133 069,98 latu.

3.5. Noziedzīgu nodarījumu atklāšana un novēršana valsts ieņēmumu un muitas jomā

Lai atklātu un novērstu noziedzīgus nodarījumus valsts ieņēmumu un muitas jomā, kā arī VID ierēdņu un darbinieku darbībā, VID veic operatīvo darbību un pirmstiesas izmeklēšanu kriminālprocesos.

Noziedzīgu nodarījumu atklāšanu un izmeklēšanu valsts ieņēmumu un muitas pārkāpumu jomā 2012.gadā raksturo šādi rezultatīvie rādītāji:

Rādītājs	2012.gads	Izmaiņas salīdzinājumā ar 2011.gadu
Uzsākti kriminālprocesi (skaits), t.sk.:	520	+13
- nodokļu jomā	309	
- muitas jomā	211	
Kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītie kriminālprocesi (skaits), t.sk.:	285	+14
- nodokļu jomā	178	
- muitas jomā	107	
Arestēti finanšu līdzekļi (tūkst. latu)	2 328,28	+1 566,94
Manta, kas atzīta par noziedzīgi iegūtu un ieskaitīta valsts budžetā (tūkst. latu)	710,96	+276,75
Patiesā labuma guvēji, kas izmanto organizēto noziedzīgo grupējumu izveidotās “naudas atmazgāšanas” shēmas, laboja PVN deklarācijas un iemaksāja valsts budžetā (tūkst. latu)	394,83	+123,28

2012.gadā ievērojami uzlabots VID piedziņas process un piedziņas darba rezultāti. Nodokļu parādu piedziņas darba rezultātā budžetā ieskaitīti 235,42 milj. latu, kas ir par 24,61 milj. latu vairāk nekā 2011.gadā.

VID administrēto budžeta maksājumu kopējais parāds uz 2013.gada 1.janvāri ir 1 023,65 milj. latu, kas ir par 10,2 % jeb 94,8 milj. latu vairāk nekā uz 2012.gada 1.janvāri.

Piedzīto parādu īpatsvars no reāli piedzenamajiem parādiem 2012.gadā vidēji mēnesī bija 11,19 %, kas ir par

Par noziedzīgiem nodarījumiem valsts ieņēmumu jomā VID uzsākti 309 kriminālprocesi, kas ir par 61 kriminālprocesu vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Nozīmīgākie uzsāktie kriminālprocesi 2012.gadā valsts ieņēmumu jomā

1) 2012.gada martā apturēta vērienīga noziedzīga grupējuma darbība, kas, no 2011.gada janvāra darbojoties zvejniecības, celtniecības jomās un saistībā ar kuģu aģentēšanas nozari, kopumā apgrozījis naudas līdzekļus 2,3 milj. latu apmērā, tos legalizējot Beļģijas, Polijas, Igaunijas, Vācijas, Čehijas, Lielbritānijas un Lihtenšteinas kredītiestāžu norēķinu kontos. Kopējais valsts budžetam nodarītais kaitējums, nenomaksājot PVN, ir aptuveni pusmiljons latu. Kriminālprocesa ietvaros, pieaicinot Valsts policijas Pretterorisma vienību “OMEGA”, veikta 41 kratīšana Rīgā, Jelgavā, Tukuma, Ventspils un Talsu novados. Kratīšanu laikā izņemta skaidra nauda – 11 000 *euro* un 5 000 latu. Kriminālprocesa ietvaros 10 personas atzītas par aizdomās turētām, no tām četrām personām drošības līdzeklis – apcietinājums – aizstāts ar drošības naudu 85 000 latu apmērā;

2) 2012.gada aprīlī apturēta noziedzīga grupējuma darbība, kas vairāk nekā trīs gadu laikā, veicot liela apmēra krāpnieciskas darbības metāllūžņu jomā Rīgas teritorijā, valsts budžetam nodarījusi zaudējumus vairāk nekā 6 milj. latu apmērā. Organizētās grupas kontrolē esošajiem uzņēmumiem tika atvērti norēķinu konti Lietuvas un Čehijas kredītiestādēs. Kriminālprocesa ietvaros Rīgā veiktas 26 kratīšanas, kuru laikā VID darbiniekiem tika izrādīta pretdarbība, kā arī tika mēģināts iznīcināt lietiskos pierādījumus un attālināti dzēst datus, kas atradās serverī. Kratīšanu laikā izņemta skaidra nauda 300 000 *euro*. Kopā kriminālprocesa ietvaros par aizdomās turētām atzītas 14 personas. Trīs aizdomās turētajām personām drošības līdzeklis – apcietinājums – aizstāts ar drošības naudu kopā 350 000 latu apmērā;

3) 2012.gada septembrī apturēta noziedzīga grupējuma darbība, kas, laikā no 2011.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 19.septembrim darbojoties telpu un ēku apsaimniekošanā, celtniecībā un elektroinstalāciju ierīkošanā, izvairījās no nodokļu nomaksas lielā apmērā un legalizēja noziedzīgi iegūtos finanšu līdzekļus, nodarot valsts budžetam aptuveni 1,3 milj. latu lielu kaitējumu. Lai nepamatoti nodokļos nenomaksātie naudas līdzekļi nonāktu noziedzīgās darbības organizatoru un viņu “klientu” rīcībā, tika izveidots naudas līdzekļu pārskaitīšanas mehānisms caur vairāku “fiktīvo” uzņēmumu norēķinu kontiem Latvijas kredītiestādēs, tādējādi maskējot noziedzīgo finanšu līdzekļu patieso izcelsmi un piederību. Uzsāktā kriminālprocesa ietvaros veiktas 16 kratīšanas Rīgas teritorijā, kuru laikā izņemti 27 000 latu skaidrā naudā. Kriminālprocesa ietvaros sešas personas atzītas par aizdomās turētām, no tām divām personām drošības līdzeklis – apcietinājums – aizstāts ar drošības naudu kopā 41 000 latu apmērā.

Kriminālvajāšanas uzsākšanai 2012.gadā nosūtīti 178 procesi, kas ir par 18 vairāk nekā 2011.gadā. Uzsāktu un saņemto kriminālprocesa ietvaros konstatēts valstij nodarītais zaudējums 24 077,54 tūkst. latu apmērā.

Nozīmīgākie kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtītie kriminālprocesi valsts ieņēmumu jomā

1) 2010.gada martā uzsāktā kriminālprocesa ietvaros apturēta ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu jeb “naudas atmazgāšanu” saistīta noziedzīga grupējuma darbība. Pēc sākotnējās informācijas grupējums laikā no 2008.gada oktobra līdz 2009.gada decembrim apgrozīja noziedzīgi iegūtus līdzekļus 8,7 milj. latu apmērā un izvairījās no PVN nomaksas vairāk nekā 1,5 milj. latu apmērā. Veiktas 16 kratīšanas Rīgā un tās apkārtnē, piesaistot VID kinologus ar darba suņiem, jo bija pamatotas aizdomas par noziedzīgā grupējuma organizatora iesaisti ar narkotiku apriti saistītos noziedzīgos nodarījumos. Kopumā 23 norēķinu kontos apturēti un arestēti uzņēmumu naudas līdzekļi 25 000 latu apmērā.

Pirmstiesas izmeklēšanas laikā iegūto pierādījumu rezultātā uzsāktais kriminālprocess tika sadalīts, un 2010.gada augustā uzsākts kriminālprocess par uzņēmuma iespējamo izvairīšanos no nodokļu nomaksas 195 770,86 latu apmērā un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju lielā apmērā laikā no 2008.gada 1.februāra līdz 2009.gada 31.decembrim. 2012.gada martā kriminālprocess nosūtīts kriminālvajāšanas uzsākšanai pret četrām personām, t.sk. reālā uzņēmuma amatpersonu, noziedzīgā grupējuma organizatoru un diviem tā dalībniekiem;

2) 2010.gada aprīlī uzsāktā kriminālprocesa ietvaros īstenots vērienīgs pirmstiesas izmeklēšanas darbību kopums, veicot 15 kratīšanas Rīgā un Jelgavas novadā. Noziedzīgā shēma, izveidojot 20 fiktīvus un sešus ārzonas uzņēmumus, darbojās dažādās jomās, tai skaitā interneta pakalpojumu sniegšanā un kokmateriālu jomā, ar mērķi samazināt reāli strādājošiem uzņēmumiem valsts budžetā maksājamo nodokļu apmēru. Lai slēptu naudas izcelsmi, naudas līdzekļi par faktiski nenotikušiem darījumiem tika pārskaitīti kontos Latvijas un citu ES dalībvalstu kredītiestādēs.

Izmeklēšanas laikā iegūto pierādījumu rezultātā no uzsāktās lietas 2012.gada decembrī tika izdalīts kriminālprocess par izvairīšanos no nodokļu nomaksas un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju lielos apmēros 2009.gada oktobrī un novembrī. Veikto aprēķinu un analīzes rezultātā konstatēts, ka budžetam nodarīti zaudējumi 10 960,69 latu apmērā un no noziedzīgā grupējuma ārzonām izņemta skaidra nauda 1 546 720,00 *euro* apmērā. Kriminālprocess nosūtīts kriminālvajāšanas uzsākšanai pret četrām personām.

Par noziedzīgiem nodarījumiem muitas jomā VID uzsākti 211 kriminālprocesi, kas ir par 48 kriminālprocesi mazāk nekā iepriekšējā gadā, savukārt kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti 107 procesi, kas ir par četriem mazāk nekā 2011.gadā. Atklāto likumpārkāpumu rezultātā aprēķināts (kur tas ir iespējams) valstij novērstais kaitējums 8 796,95 tūkst. latu apmērā.

Uzsākto kriminālprocesu ietvaros un administratīvo pārkāpumu lietās VID struktūrvienību darbības rezultātā izņemtas preces:

Rādītājs	2012.gads	Izmaiņas, salīdzinot ar 2011.gadu
Izņemtas cigaretes (skaits)	88 814 276	+1 840 072
Izņemts alkohols (litri)	5 851,5	-7 370,1
Izņemta degviela (litri)	81 127	+40 157
Izņemtas narkotiskās un psihotropas vielas (grami)	4 416	-83 505

Nozīmīgākie kriminālprocesi 2012.gadā muitas jomā

1) 2012.gada 13.februārī tika uzsākts kriminālprocess par muietošanai pakļauto preču – 8 151 000 cigarešu “Marlboro” ar nezināmas izcelsmes akcīzes markām – nelikumīgu ieviešanu Latvijas muitas teritorijā, ko 2012.gada 9.februārī Rīgas brīvostā konstatēja muitas amatpersonas, veicot pārbaudi no Ķīnas sūtītam jūras konteineram;

Foto: VID

Foto: VID

2) 2012.gada 5.martā tika uzsākts kriminālprocess par narkotisko vielu nelikumīgu pārvietošanu pāri Latvijas muitas robežai, kas tika konstatēts 2012.gada 4.martā lidostā “Rīga”, aizturot kādu no Romas ielidojušu Latvijas Republikas pastāvīgo iedzīvotāju, kuram vēlāk medicīniskās pārbaudes laikā vēdera dobumā tika atklāts 61 plastikāta konteiners ar kokaīna šķidrumu, kas saturēja 405 gramus kokaīna. Kriminālprocess 2012.gada 19.aprīlī nosūtīts kriminālvajāšanas uzsākšanai;

3) 2012.gada 10.maijā tika uzsākts kriminālprocess par narkotisko vielu – 2 305,8512 gramu marihuānas – nelikumīgu ieviešanu Latvijas muitas teritorijā, ko lidostā “Rīga” konstatēja VID muitas amatpersonas sadarbībā ar kinologu un darba suni, veicot kāda no Atēnām atlidojuša Bulgārijas Republikas pilsoņa muitas kontroli. Kriminālprocess 2012.gada 14.novembrī nosūtīts kriminālvajāšanas uzsākšanai;

Foto: VID

4) 2012.gada 4.jūnijā uzsākts kriminālprocess par nelikumīgām darbībām ar akcīzes precēm – 12 920 000 dažādu zīmolu cigarešu ar Baltkrievijas Republikas un Krievijas Federācijas akcīzes markām pārvietošanu –, kas tika konstatētas sadarbībā ar Drošības policiju 2012.gada 3.jūnijā, aizturot uz Daugavpils šosejas kādu kravas automobili, kurā atradās cigaretes bez pavaddokumentiem;

Foto: VID

Foto: VID

5) 2012.gada 21.oktobrī uzsākts kriminālprocess par narkotisko vielu – 124,4812 gramu metamfetamīna – nelikumīgu pārvietošanu, ko konstatēja muitas amatpersonas, uz Rīgas apvedceļa pie Rīgas hidroelektrostacijas apturot kādu automobili, kurā atradās minētās narkotiskās vielas, kā arī dažādi aukstie ieroči. Kriminālprocess 2012.gada 23.oktobrī nodots pēc piekritības Valsts policijai.

3.6. Pirmstiesas strīdu izskatīšana un tiesvedība

Pirmstiesas strīdu izskatīšanas rezultātā pieņemtie lēmumi un noslēgtie vienošanās līgumi, skaits

Lēmuma veids	2010.gads	2011.gads	2012.gads
Nodokļu strīdu lietas	1 166	1 390	1 694
Administratīvo pārkāpumu lietas	256	547	750
Nokavēto nodokļu maksājumu piedziņas lietas	284	216	287
Citu strīdu lietas	232	257	392
Kopā	1 938	2 410	3 123
Noslēgtie vienošanās līgumi par nodokļu kontroles rezultātā aprēķināto maksājumu samaksu	33	61	64

2012.gadā pirmstiesas strīdu izskatīšanas rezultātā pieņemto lēmumu skaits salīdzinājumā ar 2011.gadu palielinājies par 709 lēmumiem jeb 29 %. Apstrīdēšanas iesniegumu un sūdzību izskatīšanas rezultātā pieņemto lēmumu skaita palielinājums vērojams visās pieņemto lēmumu kategorijās.

Lietu, kurās tiesu nolēmumi stājušies likumīgā spēkā, skaits un valsts budžetā maksājamās summas

Lēmuma veids	2010.gads	2011.gads	2012.gads
Nodokļu strīdu lietas	311	274	411
Administratīvo pārkāpumu lietas	131	88	127
Nokavēto nodokļu maksājumu piedziņas lietas	54	57	68
Citu strīdu lietas	13	13	17
Kopā	509	432	623
Valsts budžetā maksājamās summas lietās, kurās tiesu nolēmumi stājušies likumīgā spēkā (milj. latu)	12,65	12,96	31,01

3.7. Vadības un darbības uzlabošanas sistēmas

2012.gadā tika veikti vairāki pasākumi vadības un darbības sistēmas attīstībai un pilnveidošanai.

Struktūras optimizēšana

2012.gadā tika turpināta VID struktūras optimizēšana. Lai stiprinātu kontroles kapacitāti un efektīvāk izmantotu pieejamos resursus, ar 2012.gada 1.aprīli reorganizēta Nodokļu kontroles pārvalde, kurai pievienota Muitas auditu pārvalde.

Saskaņā ar 2012.gada 6.septembrī apstiprināto VID reglamentu VID ģenerāldirektoram tieši pakļauti četri vietnieki – VID ģenerāldirektora vietnieks nodokļu jomā, kurš vienlaikus ir Nodokļu kontroles pārvaldes direktors, VID ģenerāldirektora vietnieks muitas jomā, kurš vienlaikus ir Muitas pārvaldes direktors, VID ģenerāldirektora vietnieks noziedzības apkarošanas jomā, kurš vienlaikus ir Finanšu policijas pārvaldes direktors, un VID ģenerāldirektora vietnieks administratīvajā jomā.

Lai samazinātu VID ģenerāldirektora tiešā pakļautībā esošo struktūrvienību skaitu, izveidota Stratēģiskās vadības lietu un sabiedrisko attiecību pārvalde, kura pārņem četru patstāvīgo struktūrvienību – Stratēģiskās vadības daļas, Vadības lietu daļas, Sabiedrisko attiecību daļas un Starptautisko attiecību daļas – uzdevumus un Administratīvās pārvaldes uzdevumu, kas saistīts ar dokumentu pārvaldību.

Ar 2012.gada decembri Lielo nodokļu maksātāju pārvalde tiek iekļauta Nodokļu pārvaldē kā klientu apkalpošanas centrs, apvienojot Nodokļu pārvaldē visus ar klientu apkalpošanu saistītos procesus.

Procesu vadība

2012.gadā turpināta procesu vadības sistēmas attīstība, nodrošinot vienotas, pārskatāmas un kontrolējamas VID struktūrvienību rīcības un atbildības deleģējuma sadalījumu uzdevumos un to izpildes procesos. Par procesu izpildi atbildīgās struktūrvienības pastāvīgi izvērtē un efektivizē procesus, veicot strukturālas izmaiņas, aktualizējot struktūrvienību reglamentus un VID ierēdņu amata aprakstus un darbinieku darba pienākumu aprakstus.

Tiek nodrošināta aktuālās informācijas pieejamība VID iekšējā mājaslapā, kurā vienlaikus radīta iespēja iesniegt priekšlikumus, izteikt vērtējumu un viedokli, kā arī elektroniski iesniegt brīvas formas ziņojumu/informāciju par konstatētām neatbilstībām, problēmām un korupcijas incidentiem, kas negatīvi ietekmē VID struktūrvienībām deleģēto uzdevumu izpildes kvalitāti un efektivitāti. Saņemtie ziņojumi tiek izskatīti un nodoti izpildei pieteikto problēmu, neatbilstību vai korupcijas incidentu novēršanai.

Riska vadība

Lai maksimāli efektīvākā veidā īstenotu VID misiju un sasniegtu izvirzītos mērķus, kā arī nodrošinātu normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildi, VID ievieš visaptverošu un integrētu risku vadību. 2012.gada 27.janvārī apstiprināta aktualizēta VID riska vadības politika. Lai sekmētu vienotu risku vadības procesa ieviešanu visās VID struktūrvienībās, tika izstrādāts un 2012.gada 10.jūlijā apstiprināts Risku vadības procesa apraksts. Attīstot risku vadības procesu, paredzēts, ka, sākot ar 2013.gadu, ikgadējo rīcības plānu izstrādā VID struktūrvienības veic, pamatojoties uz veiktās risku vadības rezultātiem.

Personāla vadība

2012.gadā apstiprināta VID personāla vadības un attīstības stratēģija 2012.–2014.gadam, kuras svarīgāko mērķu sasniegšana ir balstīta uz personāla kompetenci, augstiem profesionāliem standartiem un atbildību klientu un sabiedrības priekšā.

Lai nodrošinātu MK 2012.gada 1.novembra noteikumu Nr.494 “Noteikumi par valsts tiešās pārvaldes iestādēs nodarbināto darba izpildes novērtēšanu” ieviešanu, izstrādātas vadlīnijas VID ierēdņu un darbinieku novērtēšanas sadaļai “Uzdevumu izvirzīšana nākamajam novērtēšanas periodam”.

Izstrādāti un 2012.gada 11.septembrī apstiprināti VID iekšējie noteikumi Nr.26 “Dienesta pārbaužu veikšanas un disciplinārlietu izskatīšanas kārtība Valsts ieņēmumu dienestā”.

Finanšu vadība

Efektīvas finanšu vadības attīstībai papildus esošajam iekšējam normatīvajam regulējumam izstrādāti un 2012.gada 12.jūnijā apstiprināti VID iekšējie noteikumi Nr.13 “Kārtība, kādā nosaka izdevumus par administratīvo pārkāpumu lietās izņemtās mantas vai dokumentu glabāšanu un sagatavo izdevumu aprēķinu/rēķinu Valsts ieņēmumu dienestā”, kā arī izstrādāta VID vadības grāmatvedības uzskaites klasifikācija 2012.gadam.

Informācijas sistēmu drošība

Informācijas sistēmu drošības jomā izstrādāti un aktualizēti vairāki iekšējie normatīvie akti, tai skaitā “Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu drošības politika”, “Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu drošības noteikumi”, “Valsts ieņēmumu dienesta datu centra fiziskās drošības un piekļuves kontroles kārtība”, “Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu drošības incidentu reģistrācijas un pārvaldības kārtība”, “Valsts ieņēmumu dienesta informācijas sistēmu drošības risku vadības kārtība”.

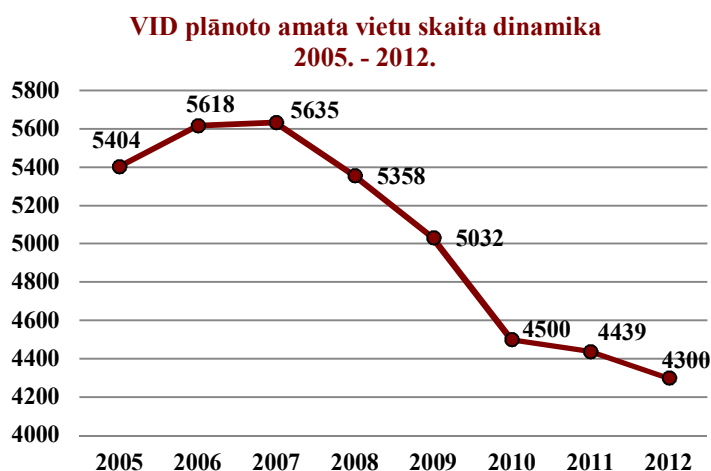
Korupcijas apkarošana

2012.gada 21.janvārī apstiprināts aktualizētais VID korupcijas risku reģistrs, kurš VID tiek uzturēts kopš 2006.gada. Ir apstiprināts VID korupcijas iespēju novēršanas pasākumu plāns 2012.–2013.gadam. Par plānā iekļauto uzdevumu izpildi regulāri tiek sagatavoti un VID vadībai iesniegti ikgadējie pārskati.

Iekšējais audits

Iekšējā audita galvenais mērķis ir nodrošināt pārlicības sniegšanu VID vadībai par iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un atbilstību mērķiem. Saskaņā ar iekšējā audita stratēģisko plānu 2012.gadā veikti 11 auditi. Rezultātā konstatēts, ka VID iekšējās kontroles sistēma ir izveidota un darbojas, tomēr ir nepieciešami pasākumi iekšējās kontroles efektivitātes uzlabošanai.

4. Personāls

2012.gada beigās VID kopējais darbinieku un ierēdņu amata vietu skaits ir 4 300, savukārt faktiskais vidējais aizpildīto amata vietu skaits ir 4 069. Valsts civildienesta ierēdņa amata vietu īpatsvars no kopējā aizpildīto amata vietu skaita bija 85 % un darbinieku amata vietu – 15 %.

No kopējā VID aizpildīto amata vietu skaita – 93 % strādājošo darbinieku ir ar augstāko izglītību.

Kopumā 2012.gadā VID darbā tika pieņemts 171 ierēdnis un

darbinieks. No amata tika atbrīvoti 256 ierēdņi un darbinieki. Personāla mainība – 6,3 %.

Vidējais VID nodarbināto vecums 2012.gadā ir 42 gadi. Sadalījumā pa vecuma grupām: 15 % nodarbināto ir vecumā līdz 30 gadiem, 28 % – vecumā no 31 līdz 40 gadiem, 28 % – vecumā no 41 līdz 50 gadiem, 14 % – vecumā no 51 līdz 55 gadiem, bet 16 % nodarbināto ir vecumā virs 56 gadiem.

No kopējā VID aizpildīto amata vietu skaita 74 % strādājošo ir sievietes un 26 % – vīrieši.

2012.gadā no kopējā VID nodarbināto skaita 3 % nodarbināto darba stāžs VID ir mazāks par vienu gadu, 2 % nodarbināto 1–2 gadi, 9 % nodarbināto 2–5 gadi, 30 % nodarbināto 5–10 gadi, 20 % nodarbināto 10–15 gadi, bet 36 % – vairāk par 15 gadiem.

2012.gadā ar VID atzinības rakstu, Finanšu ministrijas pateicību, atzinības rakstu, goda rakstu vai VID Muitas goda zīmi apbalvoti 334 VID strādājošie.

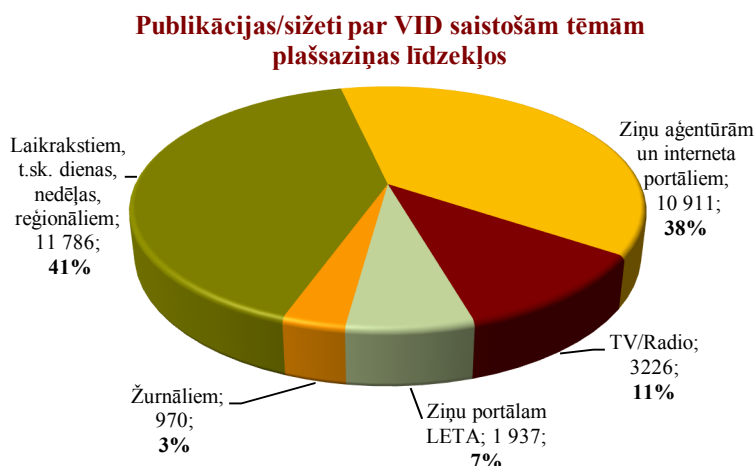
Par pārkāpumiem 2012.gadā disciplināri sodīti 68 VID ierēdņi un darbinieki, no tiem disciplinārsods – piezīme – piemērots trim darbiniekiem, rājiens – piemērots 44 ierēdņiem un darbiniekiem, algas samazināšana – 16 un no amata atbrīvoti – pieci.

2012.gadā VID strādājošie 7 722 reizes piedalījās 425 dažādos mācību pasākumos (kursos, semināros), kas ir par 44 % vairāk nekā 2011.gadā. Viens dalībnieks mācībās vidēji ir pavadījis 6,67 stundas. Galvenās mācību tēmas: darba aizsardzības jautājumi – 25 %, muitas jautājumi – 20 %, nodokļu normatīvie akti – 18 %, informācijas sistēmu lietošana – 11 %, klientu apkalpošana – 4 %, citas tēmas – 22 %.

Saskaņā ar tirgus un sociālo pētījumu aģentūras SIA “Latvijas fakti” veiktā pētījuma rezultātiem 80,9 % VID darbinieku ir apmierināti ar darbu VID, kas ir par 5 procentpunktiem mazāk nekā 2011.gadā.

5. Komunikācija ar sabiedrību

VID regulāri informē sabiedrību par dažādiem aktuāliem jautājumiem, darbības rezultātiem un iedzīvotājiem saistošiem jautājumiem ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību, gan nosūtot preses relīzes, gan organizējot preses konferences, sniedzot intervijas klātienē, atbildot uz žurnālistu jautājumiem. Komunikācijā ar sabiedrību īpaša uzmanība tiek pievērsta tam, lai informācija būtu ērti pieejama, patiesa, objektīva un savlaicīga, kā arī vienkārša, saprotama un pastāvīga.

Kopumā 2012.gadā plašsaziņas līdzekļos par VID saistošām tēmām sniegtas – 28 830 publikācijas dienas, nedēļas, reģionālajos laikrakstos un žurnālos; reportāžas un sižeti televīzijā un radio; ziņas aģentūrām un interneta portāliem.

Iedzīvotāju informēšana par fizisko personu mantiskā stāvokļa deklarēšanu

Lai veicinātu informācijas pieejamību un iedzīvotāju informētību par mantiskā stāvokļa deklarēšanu, tika izstrādāta speciāla mājaslapa www.VIDSakumdeklaracija.lv (bija aktīva līdz 2012.gada 1.oktobrim), kurā bija pieejama informācija par mantiskā stāvokļa deklarēšanu, tai skaitā speciāli izstrādāts tests, ar kura palīdzību ikviens varēja noskaidrot, vai viņam ir vai nav jāiesniedz deklarācija; videorullītis, kas sniedza vispārīgu informāciju par to, kam ir jāiesniedz deklarācija; deklarāciju aizpildīšanas paraugi un cita būtiska informācija. Ar mājaslapas starpniecību varēja nosūtīt jautājumus speciālistiem, kuri atbildes sniedza ne ilgāk kā divu dienu laikā.

Papildus tam notika sadarbība ar valsts iestādēm un pašvaldībām, trīs televīzijas kanālos – “LTV1”, “TV3” un “Pirmais Baltijas kanāls (PBK)” – tika demonstrēti videorullīti, Rīgā, Pierīgā un Latvijas lielākajās pilsētās iedzīvotājiem pastkastītēs tika izplatīti 85 000 informatīvo lapu.

Tika organizēti ap 370 VID bezmaksas semināri visā Latvijā, kurus apmeklēja ap 6 800 apmeklētāju. Sadarbībā ar Latvijas augstskolām tika organizēta arī semināru tiešraide internetā. Kopumā iedzīvotājiem tika sniegtas 90 708 konsultācijas.

Tāpat šajā periodā bija vairāk nekā 1 000 publikāciju un sižetu plašsaziņas līdzekļos par mantiskā stāvokļa deklarēšanu un ar to saistītiem jautājumiem, izsūtītas vairāk nekā 20 preses relīzes. Informācija sniegta gan profesionālo asociāciju un apvienību biedriem, gan arī nosūtīta Latvijas vēstniecībām, ārvalstu latviešu portāliem un plašsaziņas līdzekļiem.

Dalība informatīvi izglītojošos pasākumos

2012.gadā VID piedalījās šādos informatīvi izglītojošos pasākumos:

- Biznesa izglītības biedrības *Junior Achievement – Young Enterprise Latvia* un *Swedbank* organizētajā karjeras izglītības akcijā “Ēnu diena” 2012.gada 15.februārī;

- Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas rīkotajā E-prasmju nedēļā 2012.gada 26.–30.martā.

Informatīvie materiāli

Sabiedrības informēšanai 2012.gadā tika izdoti vairāki bukleti:

“Akcīzes preču pārvietošana Eiropas Savienībā un ārpus Eiropas Savienības”

“Ceļojat ar skaidru naudu 10 000 eiro apmērā vai vairāk? Neaizmirstiet to deklarēt!”

“Pirms iegādājies eksotisku suvenīru, pārliecinies, vai tā pārvietošanai nav nepieciešama CITES atļauja!”

“Pārdodot nekustamo īpašumu, no gūtā ienākuma jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis!”

Pētījumi par VID klientu apmierinātību

Saskaņā ar tirgus un sociālo pētījumu aģentūras SIA “Latvijas fakti” 2012.gada nogalē veiktā pētījuma rezultātiem kopējais klientu apmierinātības rādītājs ar apkalpošanas kvalitāti – 8,43 punkti (10 punktu skalā).

Pētījuma jautājumi tika sadalīti trīs pamatblokos – jautājumi par klientu apmierinātību ar VID sniegtajiem pakalpojumiem, jautājumi par klientu apmierinātību ar VID darbu kontroles pasākumu laikā un jautājumi par nepieciešamās informācijas pieejamību.

Pētījuma rezultāti ļauj secināt, ka kopumā nodokļu maksātājus un muitas klientus klientu apkalpošanas kārtība un kvalitāte apmierina. Pēc visiem pētījumā iekļautajiem kritērijiem (VID darbinieku apkalpošanas kultūra, atsaucība un ieinteresētība, profesionālā ētika, attieksme pret klientiem, darbinieku zināšanu un kompetences līmenis, profesionalitāte, klientu apkalpošanas operativitāte, dokumentu saņemšanas kārtības vienkāršība un saprotamība, dokumentu saņemšanas operativitāte, pakalpojumu ērtība un pieejamība, konsultāciju kvalitāte) VID pakalpojumus un klientu servisu pilnībā vai drīzāk pozitīvi vērtēja vairāk nekā trīs ceturtdaļas aptaujāto nodokļu maksātāju. Pētījuma rezultāti neatklāja būtiskus trūkumus nodokļu maksātāju apkalpošanā.

VID klientu sniegtie pakalpojumi un servisa vērtējumi atklāja šādas vispārējas tendences:

- nodokļu maksātāji – juridiskās personas – kopumā vērtējumos bija nedaudz rezervētāki nekā fiziskās personas;

- Rīgā VID pakalpojumu un klientu servisa kvalitāte tika vērtēta nedaudz rezervētāk nekā citos Latvijas reģionos.

No visiem kritērijiem vispozitīvāk klienti vērtēja darbinieku profesionalitāti, profesionālo ētiku, bet salīdzinoši mazāk pozitīvi – klientu apkalpošanas operativitāti. No VID pēdējā laikā veiktajām aktivitātēm vispozitīvāk tika novērtētas veiktās izmaiņas VID EDS uzlabošanā.

Savukārt attiecībā uz informācijas pieejamību lielākā daļa norādīja, ka izmanto VID mājaslapu kā galveno informācijas avotu vai konsultējas ar VID speciālistiem klātienē vai pa tālruni, un, atbildot uz jautājumu, kādas informācijas visvairāk trūkst, lielākā daļa norādīja, ka būtu nepieciešams vairāk informācijas par jauninājumiem, izmaiņām normatīvajos aktos – normatīvajos aktos noteikto normu piemērošanā.

Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Organizējot sadarbības pasākumus ar profesionālajām organizācijām, nozaru asociācijām un nevalstiskajām organizācijām, nodokļu jomā organizēti pasākumi par nodokļu administrēšanas jautājumiem ar:

- Sadzīves preču ražotāju asociācijas pārstāvjiem jautājumā par garantijas remontiem;

- Nodokļu konsultantu asociācijas pārstāvjiem par priekšlikumiem grozījumiem normatīvajos aktos, kas nosaka PVN, akcīzes nodokļu un ierobežojumu skaidras naudas darījumiem ierobežošanu;

- Latvijas Sertificēto maksātspējas procesa administratoru asociāciju, lai apspriestu priekšlikumus likumprojektam “Pievienotās vērtības nodokļa likums”;

- Latvijas Tranzītbiznesa asociācijas pārstāvjiem par jautājumiem, kas saistīti ar PVN piemērošanu tukšo vagonu atdošanas pakalpojumam;

- Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru un Latvijas Darba devēju konfederāciju par sadarbības jautājumiem;

- kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču vai iekārtu apkalpojošiem dienestiem, kā arī Latvijas Tirgotāju asociāciju, Latvijas Pārtikas tirgotāju asociāciju, Latvijas Degvielas tirgotāju asociāciju, Degvielas tirgotāju un ražotāju savienību, Latvijas Darba devēju konfederāciju un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru par priekšlikumiem grozījumiem normatīvajos aktos, kas nosaka kases aparātu, kases sistēmu, specializēto ierīču vai iekārtu lietošanas kārtību un tehniskās prasības;

- Latvijas Apdrošinātāju asociāciju, Latvijas Zvērinātu revidentu asociāciju, Latvijas Zvērinātu notāru padomi (arī par notāru saimnieciskās darbības izdevumiem), Latvijas–Krievijas sadarbības asociāciju (arī par ārvalstīs gūtiem ienākumiem), Latvijas Grāmatvedības ārpakalpojumu asociāciju, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru, Latvijas Nodokļu konsultantu asociāciju, Latvijas Būvmateriālu tirgotāju asociāciju, Būvniecības attīstības stratēģisko partnerību, Latvijas Pilnvaroto autotirgotāju asociāciju un Latvijas Viesnīcu un restorānu asociāciju par fizisko personu mantiskā stāvokļa un nedeklarēto ienākumu deklarēšanas likumu;

- Būvmateriālu ražotāju asociāciju par PVN piemērošanu būvniecības pakalpojumiem.

Akcīzes jomā organizēti pasākumi par akcīzes preču uzraudzības jautājumiem ar:

- Tabakas izstrādājumu ražotāju nacionālo asociāciju par akcīzes preču (cigarešu) uzraudzības un izsekošanas *Track & Trace* principa ieviešanu Latvijā;

- Latvijas Degvielas tirgotāju asociāciju, Latvijas Alkoholisko dzērienu un izplatītāju asociāciju, Tabakas izstrādājumu ražotāju nacionālo asociāciju par akcīzes preču nelikumīgu apriti Latvijā;

- Latvijas Degvielas tirgotāju asociāciju saistībā ar likumdošanas iniciatīvām degvielas aprites jomā;
- Lauksaimniecības organizāciju, Latvijas tirgotāju asociāciju, Latvijas Viesnīcu un restorānu asociāciju par aktuāliem akcīzes preču aprites un akcīzes nodokļa administrēšanas jautājumiem.

Muitas lietu jomā organizētas Muitas un uzņēmēju konsultatīvās padomes sanāksmes ar Latvijas Nacionālās kravas ekspeditoru un loģistikas asociācijas, Latvijas Loģistikas asociācijas, biedrības “Autopārvadātāju asociācija “Latvijas auto”” un Latvijas Tranzīta biznesa asociācijas pārstāvjiem par normatīvo aktu muitas jomā piemērošanu, elektronisko muitas sistēmu ieviešanu, organizatoriskām izmaiņām un citiem muitas jautājumiem.

6. 2013.gadā plānotie pasākumi

Lai nodrošinātu likumā noteikto VID administrēto ieņēmumu plāna izpildi, uzlabotu nodokļu iekasēšanu un sabiedrības aizsardzību, īstenojot VID darbības un attīstības stratēģiju 2011.–2013.gadam, tika apstiprinātas šādas darbības prioritātes 2013.gadam:

- 1) PVN ieņēmumu zudumu novēršana, ar nelegālo nodarbinātību saistīto nodokļu saistību izpildes pārkāpumu un algu izmaksas aploksnēs mazināšana, kā arī neregistrētas saimnieciskās darbības ierobežošana, īstenojot uzraudzības pasākumu programmu;
- 2) nodokļu maksātāju apkalpošanas uzlabošana, pilnveidojot un vienkāršojot EDS;
- 3) organizētās noziedzības un korupcijas apkarošana valsts ieņēmumu un muitas jomā;
- 4) muitas kontroles pasākumu īstenošana prioritārajās jomās – akcīzes preču kontrabandas ierobežošana, narkotisko un psihotropo vielu kontrabandas apkarošana.

Sekmīgai pamatdarbības funkciju izpildes veicināšanai 2013.gadā paredzēta vairāku attīstības un atbalsta pasākumu īstenošana:

- 1) VID informācijas sistēmu pilnveidošana un modernizācija, kas ietver pamatsistēmu un VID klientu vides attīstību, informācijas sistēmu lietošanas ērtuma un datu pieejamības operativitātes uzlabošanu, VID informācijas sistēmu pielāgošanu *euro* ieviešanai, publiski pieejamo datubāzu paplašināšanu u.c.;
- 2) infrastruktūras uzlabošana uz austrumu robežas, nodrošinot kravu skenēšanas sistēmas iegādi, platformas svaru un ass svaru iegādi, kā arī Igaunijas–Latvijas–Krievijas pārrobežu sadarbības programmas projekta īstenošanu;
- 3) VID kapacitātes stiprināšana naudas atmazgāšanas apkarošanai saistībā ar *Financial Action Task Force* (Finanšu darbības uzdevumu grupa (*FATF*) (*Moneyval*) rekomendācijām;
- 4) sagatavošanās darbu veikšana pārejai uz VID jauno administratīvo ēku kompleksu Talejas ielā 1, Rīgā;
- 5) VID 20.gadadienai veltīto pasākumu organizēšana un īstenošana.

Lai nodrošinātu likumā noteikto VID administrēto ieņēmumu plāna izpildi, uzlabotu nodokļu iekasēšanu un sabiedrības aizsardzību, tiks turpināta VID darbības un attīstības stratēģijas 2011.–2013.gadam, VID nodokļu saistību izpildes stratēģijas 2010.–2013.gadam un ēnu ekonomikas apkarošanas pasākumu īstenošana.